

Knights
of Lithuania

Vasaris

the KNIGHT

As KNIGHTS, stand guard and e'er strive
To keep your heritage alive!

LITHUANIA wears such heavy chains;
Yet, WORDS and DEEDS can ease HER pains.
For, who will act for those subdued,
If we, who're free, their cause delude?

S. Kancunick

VOL. 47

No. 2

1961

VASARIS
FEBRUARY

CONTENTS – TURINYS

1918 M. VASARIO MĖN. 16 DIENA	Algirdas Budreckis	3
TO THE KNIGHTS OF LITHUANIA LITHUANIAN AFFAIRS COMMITTEE		4
JACK STUKAS AND HIS BRIEF PEEK BEHIND THE IRON CURTAIN		5
VARDAN TOS LIETUVOS	K. Mockus	8
THE DEN OF WOLVES	V. Adomaitis	10
GRAŽŪS ATSLIEPIMAI APIE L. VYČIUS	J. Sadauskas	11
PAS MŪSŲ VYČIUS	Al. Gimantas	12
MERGAIČIŲ PASAULIS — FEMININE FAIR. Redaguoja Veronika Kulbokienė		
	ir Joanne H. Neviera	14
VYČIO J. STUKO DARBAI	Edvardas Šulaitis	16
VYČIŲ SENDRAUGIŲ SKYRIUS	Redaguoja Ignas Sakalas	18
VYČIAI VEIKIA — COUNCIL ACTIVITIES		20
WHAT KIND OF A MEMBER ARE YOU?	Joseph Boley	24

Šiame Nr. iliustracijos iš Laiškai Lietuviams 13 ir 19 puslapiuose.

KNIGHTS OF LITHUANIA SUPREME COUNCIL OFFICERS

1960 - 1961

REV. ALBERT J. CONTONS
Spiritual Director
50 West 6th St., So. Boston 27, Mass.

ROBERT S. BORIS, President
7619 Calhoun, Dearborn, Michigan

HELEN SHIELDS, Vice President
217 Wharton St., Philadelphia 47, Pa.

LARRY JANONIS, Vice President
2124 Ellis Ave., Bronx 62, New York

LORETTA KASSEL, Rec. Sec'y.
4049 S. Rockwell, Chicago 32, Illinois

DOROTHY V. SINKAVITCH, Fin. Sec'y.
8 Grammont Rd., Worcester 7, Mass.

MRS RITA PINKUS, Treasurer
76 Providence St., Worcester 4, Mass.

ELEANORE LAURIN, Trustee
6231 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.

FRANCES DANIELS, Trustee
149 West 8th St., So. Boston 27, Mass.

KONSTANT J. SAVICKAS, Esq.
Legal Adviser
4107 S. Archer Ave., Chicago 32, Illinois

VYTIS — THE KNIGHT

Published montly, except August & September, by the Knights of Lithuania. Entered as 2nd class matter February 25, 1954, Putnam, Conn., under the Act of March 3, 1879. Subscription—\$4.00 a year. POSTMASTER: if undeliverable, send form 3579 to VYTIS, Putnam, Conn.

Immaculata Press

COMMITTEES RITUAL

ALBIN J. JANKS
245 Smith St., Newark, N. J.

EDWARD A. DANIELS
78 Providence St., Worcester 4, Mass.

EDMUND RUDIS
753 East 7th St., So. Boston 27, Mass.

LITHUANIAN AFFAIRS

JULIA ALESHUNAS, Chairman
111 — 12th St., Jeannette, Penna.
Illinois-Indiana District —
HELEN ZIMMER,
1840 West Wabansia Ave., Chicago 22, Ill.

Mid-Central District —
FRANK GUDELIS,
129 Rita Street, Dayton 4, Ohio

New York - New Jersey District —
ANNE KLEM,
839 Clifton Ave., Newark 2, N. J.

New England District
JOAN LISAUSKKAS,
2½ Lawrence St., Methuen, Mass.

SPORTS

JOSEPH SAKAITIS,
60 Harrison St., Worcester 4, Mass.

ALBERT A. KASSEL,
4049 S. Rockwell, Chicago, Illinois

HONORARY MEMBERSHIP

LEONARD ŠIMUTIS, Chairman; JACK L. JATIS, Secretary; ANTHONY J. MAZEIKA, IGNAS SAKALAS and PROF. ALEXANDER J. ALEKSIS.

Editor — DR. JUOZAS LEIMONAS,
67 G Street, South Boston 27, Mass.
Asst. Editor — PHYLLIS GRENDAL,
395 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

ADVISORY STAFF

REV. J. D. ZUROMSKIS, Boston, Mass.
WILLIAM V. GORSKI, Boston, Mass.
REV. A. J. CONTONS, Boston, Mass.

ART DIRECTOR

STAN KANCEWICK,
10818 So. Indiana Chicago 28, Illinois

LITHUANIAN CULTURE

JACK STUKAS, Chairman
1264 White Street, Hillside, New Jersey

REV. STASYS RAILA,
225 S. 4th St., Brooklyn 11, N. Y.

FRANK GUDELIS,
129 Rita Street, Dayton, Ohio

PUBLIC RELATIONS

MARCELLA ANDRIKIS,
200 Herschel Ave., Waterbury 8, Conn.

ANTHONY YUKNIS,
7240 S. Sawyer Ave., Chicago 29, Illinois

JUOZAS SADAUSKAS,
1513 Larchmont Rd., Cleveland 10, Ohio

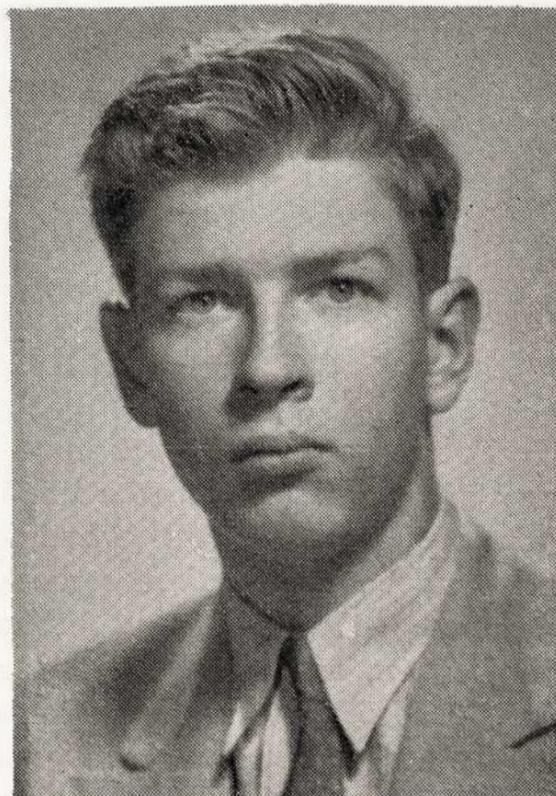
EDVARDAS ŠULAITIS,
1320 So. 48 Ct., Cicero 50, Illinois

FRANK VASKAS,
105 Lincoln Park, Newark, New Jersey

All correspondence should reach the editor by the 5th of the month preceding the next issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

1918 M. VASARIO MĖN. 16 DIENA

ALGIRDAS BUDRECKIS

1918 m. vasario mėn. vokiečiai dar buvo stiprūs, ypač Rytų Europoje, kur jie buvo pasiryžę užimti beveik visą Rusiją, jei bolševikai nepriims jiems padiktuotų sąlygų. Lietuva buvo vokiečių žiauriai išnaudota. Kalbos apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą buvo uždraustos.

Tokiomis aplinkybėmis Lietuvos Taryba ryžosi padaryti visiškai savarankišką žingsnį: paskelbti Lietuvos nepriklausomybę.

Bet visų pirmiausiai, reikėjo žūt būt pastatyti Tarybą vėl ant kojų. Dešiniųjų ir kairiųjų frakcijų ginčai Tarybą anksčiau suskaldė. J. Šaulys ir P. Klimas vedė pasikalbėjimus su Tarybos nariais, kol ilgai pasisekė sušaukti visus krūvon vienos visiems priimtinos formulės pagrindu. Ta formulė buvo vasario 16-tos dienos deklaracija.

Akto redakcijas rengė ne vienas kuris asmuo, bet jos buvo apdirbinėjamos dar Tarybos posėdžiuose.

Šeštadienį, vasario 16 d., anksti rytą, keli Tarybos nariai nuėjo pas Lietuvių Komiteto sekretorių, kun. Povilą Dogelį. Jie jam pasisakė, kad Taryba buvo nutarusi rinktis pas dr. J. Basanavičių, bet pasirodė pas jį per šalta. Karo metu buvo sunku gauti kuro Vilniuje. Jie klausė, ar leistina Tarybai susirinkti Lietuvių Komiteto namuose, nes čia šilta ir šią labdaros įstaigą vokiečiai mažiau varžė ir mažiau sekė. Kun. Dogelis sutiko ir net prižadėjo parūpinti

plunksnas pasirašyti Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją.

Be vokiečių okupacinės valdžios leidimo, Taryba susirinko vasario 16 d., prieš piet, A. Smetonos kabinetan Lietuvių Komitete Didžioji g. 30. Diena buvo apsiniaukusi, beveik lietinga, be saulės. Nuotaika buvo nekokia, nes visi jautė, kad dar daug reikės pakelti vargo, kol Lietuva atgaus tikrąją savo nepriklausomybę. Bet jie buvo pasiryžę pakelti visa ką savo tikslui pasiekti.

Ir deklaracija buvo paskelbta. Ji buvo tokio turinio:

“Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba, pranešdama apie tai Vokietijos vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.”

Patį aktą perskaitė ir pirmasis pasirašė vyriausias amžiumi dr. Jonas Basanavičius, o kiti po jo, nevisai išlaikydami abėcėlinę eilę: S. Banaitis, M. Biržiška, K. Bizauskas, D. Malinauskas, Vl. Mironas, S. Narutavičius, A. Petrusis, K. Šaulys, J. Šaulys, J. Šernas, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, A. Stulginskis, J. Vailokaitis ir J. Vileišis.

Lietuvos Taryba vasario 16 dienos deklaraciją pasirašė vieningai, nuširdžiai, palikdami Steigiamajam Seimui nustatyti santykius su kitom valstybėm. Nevienas betgi abejojo, ar toks aktas, koks jis sudarytas bus vokiečių vyriausybės priimtas. Vokiečiams nepatiko šis lietuvių “partizaniškas žingsnis”. Atspausdintos ir platinamos Vasario 16 akto kopijos buvo vokiečių karinės vadovybės konfiskuojamos. Tačiau, po mėnesio, Imperinė Vokietija pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Kitos valstybės taip pat pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Vasario 16 d. Taryba perrinko savo prezidiumą ir pradėjo naujas kovas. Jos dar buvo ilgos ir sunkios, pareikalavusios iš krašto daug aukų ir daug kraujo, kol galų gale užsibrėžtasis tikslas — Lietuvos nepriklausomybės atstatymas buvo pasiektas.

TO THE KNIGHTS OF LITHUANIA

February 16, 1961 will mark the 43rd anniversary of Lithuanian Independence Day. It was on February 16, 1918 that Lithuania proclaimed her independence to the entire world. Hence, the importance of that day to all Lithuanians.

Yet, we all know that today Lithuania is not free. In 1940 without the consent of the Lithuanian people and against all principles of justice and charity, Russia forced her rule upon Lithuania and Lithuania has been under Soviet subjugation ever since. Like all nations, Lithuania has every right to be free but Russia does not respect this right. She has committed the heinous crime of genocide on Lithuania and her people.

This injustice committed upon her must not be kept to ourselves. We must do everything possible

to make the world know that the Soviet is guilty and that the free world must do something concretely about it or else it, too, will suffer the same fate.

We cannot very well expect non-Lithuanians to do everything for us. **WE MUST ALL PITCH IN.** In that way we can interest persons with high influence to help us and accept the cause of Lithuania as a righteous one. It is **UP TO US** to carry on this struggle.

We are certain that February 16 will be commemorated everywhere, wherever Lithuanians are. As K. of L'ers we must take an **ACTIVE** part in these celebrations.

LITHUANIAN AFFAIRS COMMITTEE

Lietuvos Taryba skelbia Lietuvos Nepriklausomybę 1918 m. Vasario 16 d. Vilniuje.

JACK J. STUKAS and HIS BRIEF PEEK BEHIND THE IRON CURTAIN

JACK J. STUKAS, chmn. of Knights of Lithuania Culture Committee, flanked by two Lithuanian students of Vilnius — front of Aušros Vartų.

Jack J. Stukas, chairman of the Knights of Lithuania Culture Committee, was among the first American non-pro communist tourists to visit Lithuania since the Russians occupied it in 1940. He was accompanied by Elmer R. Krueger, president of the Paper Art Co. of Indianapolis.

Mr. Stukas visited the Russian occupied Lithuania from April 14 to 20, 1960, following a six-week tour of Africa, the Middle East and Europe as International Manager of the National Sales Executives - International, a group seeking to improve methods of sales and marketing.

We are fortunate in having Mr. Stukas share his experiences and observations in this issue of VYTIS. He stated that in the estimated population of Vilnius that the Russians comprise about 40% of the population. This large percentage is due to the fact that following the restoration of Vilnius to Lithuania, the Poles emigrated back to Poland and the empty homes were then occupied by Russian immigrants. 40% of the population is Lithuanian. The other 20% is Jewish, Byelo Russian and of course, Polish. He saw many units of Russian soldiers in evidence though he did not see where they were quartered.

The Catholic Cathedral has been converted into an art gallery and most of the churches were closed. Those remaining open were full of people. Those that are open are St. Peter and Paul, St. Ann's, St. There-

sa's, and the Basilica of Our Lady of Vilnius. There were no synagogues functioning. He saw many large beautiful churches empty with windows broken and doors boarded up. Some churches were desecrated to the extent that they were used as supply houses.

He was told by a resident of Kaunas that those Lithuanians who do go to church are discriminated against when it comes to employment and also, in other areas. What amazed him was that this discrimination even filtered down to the young children's level. There is no religious instruction in Lithuania. Priests have considerable difficulty in maintaining their parishes because of financial burdens, because religious articles are not made available to them or allowed to be sent by overseas Lithuanians. All religious articles are forbidden to be imported. What religious articles they do have now are remnants of pre-World War II days. He had expressed a desire to meet men of religion in Lithuania yet was constantly reminded that he was a tourist and therefore, had limited time to do anything but what the Intourist guide had scheduled for tourists.

The Jews he met in Lithuania were taxi drivers, spoke good Lithuanian, and most of them were members of orchestras playing at Lithuanian coffee hours. He found no trace of anti-Semitism in Lithuania.

Vilnius was under Polish rule between the two World Wars. Yet, it was stated to him that today the Lithuanians have a great kinship for the Poles that remain in Vilnius because they have a common enemy. They cooperate very closely in cultural and religious life. The hatred of the Russian is intense.

He found but one beautiful wayside shrine between Vilnius and Kaunas and noticed that the religious icon was missing. The Church of the Resurrection in Kaunas has been converted to a radio parts factory. This structure is an imposing one on the top of a hill overlooking Kaunas.

There is continuous jamming of Voice of America programs to Lithuania. In fact, four jamming transmitters were pointed out to him one evening in Vilnius opposite the Hill of Gediminas.

There was an appalling ignorance of how we live in America. Jack Stukas thought it was fantastic that they believe sincerely that they will catch up and surpass America economically. When comparing life in America with life in the Soviet Union in his private conversations, he was usually greeted with ejaculations of disbelief. He strongly feels that somewhere or other, we are failing and miserably so in our efforts to communicate the truth to peoples behind the Iron Curtain.

Jack Stukas stated that his room in Vilnius was definitely wired. The speaker from which programs from

the local radio station were emanating was converted to a receiver simply by leaving it out of the electric plug. This he found out after being there only two days.

The Intourist agent constantly looked after Stukas and in the evening, those who were his guests in Vilnius were followed. The local representative of the state radio station came to his room one morning to interview both Mr. Stukas and his companion Mr. Krueger as to their observations as two of the first independent tourists in Lithuania following the war. Knowing well that this interview would be used against the interests of our country, they simply discussed how pleased they were to visit a city as beautiful as Vilnius architecturally. Jack Stukas concluded with the statement, "I hope in the very near future, Lithuanians and Americans will be able to visit each other freely" while Mr. Krueger asked "the Almighty God to bless the Lithuanian people."

Kaunas, the provisional capitol between the two World Wars, is now a shabby city. Before the war it was one of the most beautiful, clean and modern cities in Northern Europe. Today, it is just the opposite. The paint is not in Kaunas or Vilnius. It is in Moscow. The Metropole Hotel, the leading hotel before the war, has been unpainted since the war and this goes for most of the homes and businesses. Bricks are falling off building edges; the streets are dirty with chuck holes in them. The reason given for this was that the government owns everything and should look after things. The private individual no longer cares for he has no personal interest. From reliable sources is learned that Kaunas is 90% Lithuanian in population. Messrs. Stukas and Krueger would not have had the opportunity to see this city had it not been for the authorities' wish that both gentlemen see the dedication of the new hydroelectric power dam near Kaunas on the Niemen River. There are seven turbines that were released full force and a new industrial town has arisen near the power plant.

In comparing prices, a suit of male clothes in Lithuania is 2000 rubles which means, since he makes about 700 rubles per month, the person, if he ate nothing, did not pay his rent or take care of other incidentals,

LIETUVOS PARTIZANŲ DAINOS

Kai atėjo šiltas pavasarėlis,
Tu, partizane, kur pradingai?
Ar nusibodo tėvyne ginti?
Saldu miegelį tu užmigai?

Pervėrė širdį švino kulkelė,
Mirtis užmerkė melsvas akis.
Buvai didvyris tu, partizane;
Liūdi lietuvių visu širdis.

Sustingo lūpos, kurios kalbėjo,
Kur sudie sakė broliams visiems.
Ėjai ieškoti laisvės tėvynei —
Bet susitiko mirtis baisi.

Guli ant lauko kaip ažuolėlis,
O šalia stovi kraujageriai.
N'ateina tėvas, nei motinėle;
Nei tavo broliai, narsūs arai.

Tave paguldė ant akmenėlių,
Niekas nepuošė baltai lentos.
Tave paleido į Nemunėlį,
Nes pagailėjo žemės juodos.

might earn enough to purchase a suit in three months. However, this is not the case and the purchase of a new suit might take one year of saving.

In Kaunas, the former military museum has been converted to the Museum of the Republic, so-called. The majority of the exhibits in the museum are now devoted to concentrating on the "glories" achieved in the Bolshevik Revolution. However, what Jack found significant was the exhibit on Darius-Girenas, the two Lithuanian flyers who flew non-stop from New York to Kaunas in 1933, just missing their goal in Northern Germany. This exhibit was given the most attention and parents were calling their children's attention to the fact that here were Lithuanian heroes who tried to make important the name of Lithuania in world aviation. This indicated a nationalistic pride.

WHY NOT BECOME A CONTRIBUTOR TO

"VYTIS" — send in an
article on any subject matter to:

VYTIS, 395 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

The students reliably stated that 80% of the Lithuanian student body at all educational levels is, in their words, "loyal" to the Lithuanian national cause of freedom. One student mentioned that, knowing that history is falsified, they are now placing a question mark on even the exact sciences as taught under the Communist tutors. In other words, they are questioning everything that is fed to them in the schools.

On the road from Vilnius to Kaunas, Jack Stukas found a considerable number of soldiers in evidence and many check points on the road to Kaunas. He was not permitted to visit his relatives in Alunta, which is but two hours drive from Vilnius. The Communist Intourist agent said that it is not forbidden, but he did not recommend it because our visas were only for Vilnius and he repeated, inasmuch as they were tourists, they should act like guests in the country. The reason Jack was not allowed to visit his relatives was because of the very poor condition of farmsteads in Lithuania. This was in evidence in their trip from Vilnius to Kaunas. Never saw more neglected homesteads. One of the farmers in Vilnius said that as long as he could remember, he never knew conditions on the farms in Lithuania to be so pitiful as at the present time under collectivization. They have no buying power and meager savings although evidently, they had enough to eat. It was also mentioned that the government is planning to eliminate all private homesteads to erect communal apartment buildings for the farms.

Concerning Lithuanian underground activity, knowing that — for freedom least 100,000 were engaged in active resistance to the Soviets, Jack was told that not a single one remains alive today. All have been brutally massacred. Bodies of the freedom fighters were permitted to rot for days in village squares and when one doctor implored the authorities to bury the victims, fearing an outbreak of an epidemic of some sort, this was refused. The participants suffered such torture and their bodies were desecrated beyond description. Some felt that we Americans are partially to blame for we have told the Balts from the very start to resist and to await the dawn of a new freedom.

JACK J. STUKAS pictured in front of Karo Muzejaus, Kaunas, Lithuania. Mr. Stukas, a native of Newark, served in the U. S. Army and studied at the School of Commerce, Accounts and Finance of New York Univer-

sity, majoring in international trade. He won a scholarship to study economic problems of Europe at Oxford University, England, and received a Master of Science degree from the Graduate School of Business of Columbia University. He has completed the credits toward a doctoral degree at New York University and is writing a thesis on "The Rise of Modern Lithuanian Nationalism." Mr. Stukas has worked for the U.S. Information Service (Voice of America) as radio director and producer in the North Europe Sector and joined National Sales Executives - International, as International Manager in December 1957. Further, he has announced and directed weekly cultural radio programs on a New York station since 1944 and has produced and directed cultural television programs periodically on Channel 13, New York.

The 100,000 who are now dead would be still with us and fighting inwardly according to this reputable source, had they not resisted.

Another evidence of their lack of knowledge of our efforts in their behalf, is the fact that they did not know that Lithuanian Independence Day, February 16th, was officially celebrated throughout various states in the Union and that the United States still recognizes the Legations and Consuls of the pre-war Baltic governments. Neither did they know that so many Senators and Congressmen support our efforts toward Lithuania's independence and the other Baltic States.

Their cultural life is quite full. They saw an excellent production of Faust at the Vilnius theater although many cultural productions are in Russian for, of course, the large Russian minority in Vilnius. A journalist bemoaned the fact that he is not cognizant of any books or publications that have been published by American Lithuanians and they are most anxious to receive them. Jack told him that this would not be possible as books from Soviet-occupied Lithuania are very freely permitted to be imported into the United States but this is certainly not the case in Lithuania. He wished very much, and he spoke also for his colleagues, to keep a close contact with people in various cultural activities in the United States for he said, "Remember, we are with you

in heart." However, how this can be achieved and whether achieving a greater interchange would mean recognition of the absorption of Lithuania by force into the Soviet Union, is something to consider.

The intellectual in Lithuania thirsts for contact with his counterpart in the United States cannot truly recommend any way that this thirst can be quenched.

Considerable expenditure of time and money on the part of every member in the organization will be needed to bring the K. of L. History into being, but when that volume with its many bright, shining pages finally reaches our hands, we shall be glad that we participated.

Didžiukimės savo organizacijos garbinga praeitimi, bet ir neleiskime, kad tie gražūs nuveikti darbai būtų pamiršti. Paremkime dabar jau pradedamą istorijos išleidimą.

Lietuvos Vyčių istorija yra kiekvieno nario reikalas. Duokime istorijai patys ir raginkime kitus duoti.

Jack Stukas also visited Moscow, Warsaw and Prague. He observed people in those countries know very little about how Americans live. He said the Voice of America should give more of this information, rather than placing so much emphasis on news. "Russian satellite countries are like huge prisons, he continued, "With Stalin gone, the people are being given a bit more freedom. There is talk, too, that Königsberg in East Prussia will be given back to Lithuania. The Russians say that they will catch up with the Americans in six years." Mr. Stukas stated, "I can't see how they can catch up in 25 or 50 years. They are far behind in consumer goods."

Since Jack Stukas' return to Hillside, New Jersey, he has had numerous invitations throughout the United States to give his eye-witness account of "LITHUANIA, 1960." He spoke before the Baltic American Society of New England in Boston and the United Lithuanian Relief Fund of America at the South Boston Lithuanian Citizens Club. A record crowd of well over 1000 people turned out to see and hear Jack Stukas last October at the Darius-Girėnas Legion Hall, Chicago. Due to his interesting commentary and movies, all those who attended his meetings in Boston, New York City and Chicago went home a little better informed and with a little more determination to aid in the fight against communists.

VARDAN TOS LIETUVOS

K. MOCKUS

Negalime pavargti

Giedodami Lietuvos Himną, kiekvieną kartą kartojame jame įrašytus žodžius — Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.— To himno autorius dr. V. Kudirka gyveno ir veikė labai sunkiu Lietuvai laikui. Tai buvo pabaiga devynioliktojo amžiaus. Caristinės Rusijos galybė buvo didelė ir tos galybės noras buvo ne tik išlaikyti Lietuvą savo valdžioj, bet palengva Lietuvos žmones surusinti ir supravoslavinti. Čia turime trumpai paaiškinti, kad caristinės Rusijos valdžia naudojo stačiatikių (angliškai vad. "orthodox") tikėjimą kaip valdžios įrankį ir tai labai pakenkė pačiam tikėjimui. Dabartinė komunistinė valdžia jau taip pat panašiai elgiasi. Pradžioj persekiojo visas tikybas, bet dabar jau ortodoksams teikia daugiau pirmenybių viešai veikti. Devynioliktojo amžiaus pabaigoj didžiosios Vakarų Europos valstybės pačios turėjo daug kolonijų ir nelabai jom atrodė patogiu stipriau kelti balsą dėl Rusijos pavergtų tautų išlaisvinimo. Amerikos JV tuo metu jau buvo stipri jėga, tačiau dar vyravo izoliacionistai ir tarptautinėj politikoj šio didžio krašto reikšmė dar mažai buvo pastebima. Dar turėjo praeiti apie dvidešimt metų, kol prezidentas Woodrow Wilson išikišo į pirmą pasaulinį karą ir paskelbė savo garsiuosius keturiolika punktų apie laisvę visiems.

Matome, kad didžioji kova už mūsų tautos atgimimą ir nepriklausomybės atgavimą ėjo tokiose aplinkybėse, kurios tikrai nežadėjo greito laimėjimo, o daugeliu atvejų tada galėjo atrodyti beviltiškos. O, vis dėlto, sugriuvo palyginus greitai abu didieji mūsų kaimynai — Rusija ir Vokietija ir Lietuva sykiu su daugeliu kitų tautų atgavo laisvę ir nepriklausomybę. Šiandien vėl mes esame atsidūrę gal dar sunkesnėj situacijoje, kaip tada, tačiau vis iš naujo kartodami savo himno žodžius turime sykiu atsiminti, kad kovoje reikalinga ištvermė, kad teisybė vistiek vieną dieną triumfuos ir kad kovoje dėl Lietuvos visi laisvojo pasaulio lietuviai turime laikytis vieningai ir tvirtai tikėti į laimėjimą. Žinome, kad lietuviai pavergtoje Lietuvoje laikosi tvirtai, kad pasipriešinimas rusų komunistų pastangoms šiuo metu yra labai didelis ir kad jis nemažės.

Ką šiandien daryti?

Kai kalbame apie reikalą dirbti dėl Lietuvos nepriklausomybės, kasmet turime konkrečiai pasistatyti uždavinius ir juos nuosekliai vykdyti kiekvienas pagal savo pajėgumą. Lietuvos Vyčiai jau turi ilgą kovos už Lietuvos laisvę istoriją. Vyčiai yra pasiėmę labai svarbų uždavinį — lenkti Amerikos opiniją palankiai Lietuvos reikalui, atsiliepti į spaudos teigiamus ar neigiamus pasisakymus, pagerbti tuos, kurie remia aktyviai Lietuvos bylą, padėti Lietuvos laisvinimo darbuotojams prieiti prie šios didžios šalies aukštų asmenų ir juos palankiai nuteikti Lietuvos reikalui ir pan. Taip tegul būna daroma ir toliau dar labiau sustiprintomis jėgomis. Aplinkybės tam darosi iš vienos pusės vis labiau komplikotos, o iš kitos pusės labiau palankios. Kova su komunizmu vis labiau virsta ir kova su rusišku imperikalizmu bei kolonializmu. Mūsų pareiga yra stiprinti tokias nuotaikas krašte ir daryti įtakos į krašto valdžią. Faktas, kad į krašto valdžios priešakį atėjo generacija, sutampanti su vyresniųjų Vyčių generacija. Ligšiolinė veikla yra davusi nemažus rezultatus. Šiandien į valdžios viršūnes iškilusi generacija gerai žino ne tik kokius pavojus komunistinė sistema neša laisvei, bet žino taip pat ir tas klaidas, kurias padarė vyresnės generacijos atsakingi politikos asmenys tada, kai rusai buvo šio krašto sąjungininkai ir išnaudojo tą faktą daugelio Europos ir Azijos tautų pavergimui. Šiandien visiems aišku, kad laisvės problema yra visuotinė, kad ji negali būti išspręsta atskirais bandymais, kad kova tarp laisvės ir tiranijos yra viso pasaulio geros valios žmonių reikalas. Kadangi Vakarų Pasaulio fronto prūsųkyje šiandien stovi pirmą kartą galybė — Jungtinės Amerikos Valstybės, todėl mes galime ir turime jaustis stovį arti tų centrų, kuriuose sprendžiasi tolimesnis žmonijos likimas, o tuo pačiu ir Lietuvos likimas.

Gerai žinome, kad pasėkoje tos akcijos, kurią jau vykdomė trečią dešimtmetį, šio krašto valdžios viršūnėse yra gerai žinomas ir mūsų reikalas. Kasmet vasario 16 proga vis iš naujo Valstybės Departamentas pakartoja valdžios nusistatymą nepripažinti Lietuvos pavergimo, kasmet eilė senatorių ir atstovų rūmų narių pasako rim-

tų kalbų, skirdami tam specialų laiką. Kasmėt lietuviai dvasininkai būna kviečiami vasario 16 proga atidaryti malda Kongreso posėdžius. Tai vis Vyčių ir kitų lietuvių veiklos pasėka. Žinome, kad vienas iš tų senatorių, sakiusių jau eilę metų kalbas senate apie Lietuvą, šiandien yra pasiekęs aukščiausios šios šalies vietos — yra JAV Prezidentu.. Neperdėsimė pasakę, kad Prezidentas Kennedy yra pirmas šios šalies Prezidentas, tiek daug žinąs apie Lietuvą ir aktyviai reiškėsis akcijoje dėl jos išlaisvinimo. Didelės pareigos pasunkina asmens reiškimaši, tačiau mes turime daryti visa, kad dabar su Prezidentu Kennedy į viršūnes iškilusi jau po Antrojo Pasaulinio karo politiškai brendusi ir už ankstesnes klaidas tiesioginiai neatsakinga karta parodytų drąsos ir sumanumo perimti pasaulinės politikos iniciatyvą į savo rankas, kad iš defensyvios būtų pereita į ofensyvą, kad žmogaus ir tautų laisvės žibintas vis aiškiau būtų keliamas viršum pasaulio, kad jis vis ryškiau šviestų ne tik tiems, kurie ta laisve jau dabar naudojasi, bet ir tiems, kurie jos yra netekę.

Keletas priminimū

Šio krašto žmonėms dabar tenka domėtis globaline politika, nes vieną dieną darosi labiau aktualus Azijos Rytų klausimas, kitą dieną Centrinės Afrikos, o trečią kaimyninės Pietų Amerikos ar Europos. Šitokioj maišaty yra nelengva orientuotis. Kiek tai liečia mus, turime turėti galvoj, kad esame mažos tautos žmones ir kad to mažo krašto reikalai ne visada gali būti teisingai pavaizduoti ne tik periodinėj spaudoj, bet ir knygoje, mokslo veikaluose, enciklopedijose. Norėčiau ta prasme paminėti keletą dalykų, iš anksto lenkdamas galvą prieš tuos gausius Vyčių organizacijos narius, kurie jau daug ta prasme ligi šiol yra nuveikę.

1. Amerikiečių spaudoje laikas nuo laiko būna žinių apie pagautus tarptautinius šnipus, veikusius komunistinės Rusijos naudai. Pasitaiko, ryšium su tuo minima Lietuva, nes tie asmenys yra kilę iš Lietuvos. Yra būtino reikalo išaiškinti, kad mes skyrėme pilietybę ir tautybę, tai viena. Antra, tie žmones dažniausiai dar yra gimę caristinės Rusijos valdymo metais. Manau, kad yra reikalo kiekvienu atveju viešai paaiškinti, kokios tautybės ištikrujų tie asmenys yra, nes nė vienas iš tų šnipų nėra lietuvių tautybės.

2. Mus lietuvius perdaug dažnai vis dar maišo su slavais. Laikau labai aktuali dalyku nuolat viešai priminti, kad lietuviai nėra slavai, o visai savarankiška tauta, turinti kalbą daug senesnę už bet-kurią tebevartojamą slavų kalbą ir pagrįstai laikomą seniausia gyvai vartojama kalba, kuria domisi visų tautų kalbos mokslo žmones.

Yra taip pat reikalas nurodyti, kad per keletą šimtmečių, kai Rusijos imperija dar buvo nesuorganizuota, lietuvių ginklas saugojo pačių slavų didelę dalį nuo mongolų veržimosi į Europos vidurį.

3. Tarptautiniame gyvenime, ypač čia Amerikoje, labai domimasi ir skaitomasi su vadinamais Skandinavijos kraštais. Ilgus metus Jungt. Tautų gen. sekretorium buvo norvegas, o dabar štai yra švedas Hammarsjold, patekęs į stiprią rusų nemalonę. Esame labai artimi kai-

SEGRETERIA DI STATO DI SUA SANTITA

Vatican City, December 12, 1960

The Secretariat of State of His Holiness has received the honoured charge of acknowledging the devoted message and the gift of two specially bound booklets "St. Casimir" and "Our Lady of Siluva" which the Knights of Lithuania sent to the Holy Father, and, with the assurance of the Pontiff's sincere thankfulness and appreciation, has pleasure in conveying to the donors and their dear ones, as a pledge of abundant heavenly graces and favours, the special Apostolic Blessing of the Sovereign Pontiff.

mynai su tais kraštais, turime, ypač su švedais, ir daug istorinių ryšių. Tiesa, dabartinė Švedija neparodė mums supratimo ir pripažino mūsų krašto okupaciją, tačiau Švedijoje ir kitose Skandinavijos valstybėse esama daug mūsų draugų ir daug rįžtingumo kovoti už laisvės idealus. Suomija yra tam ryškiausias pavyzdys. Juk tokie švedai ar suomiai yra daugiau Pabaltijo valstybės, kaip mes ar latviai, nes Baltijos jūra siekia jų kraštus žymiai plačiau. Ogi pati Baltijos jūra juk yra mažesnė už kai-kuriuos didžiuosius Amerikos ežerus, esančius Kanados pasienyje. Turėtume daugiau platinti mintį, kad mes esame artimi ne tik slavų, bet ir germanų kaimynai — vokiečių, švedų.

4. Dažnai spaudoje kalbama apie komunistų pavergtus katalikiškus kraštus. Iš visų katalikiškų kraštų daugiausia kenčia Lietuva, nes ji yra vienintelis Europos kraštas, įjungtas į Sovietų Sąjungą su dauguma katalikų tikybos gyventojų. Kiti katalikiški kraštai, kaip Lenkija, Slovakija, Vengrija, Kroatija dažniau minimi spaudoje. Juose visuose ir tikybinės laisvės yra daugiau, kaip Lietuvoje. Turime išmukti plačiau ir garsiau apeliuoti į laisvojo pasaulio katalikus, aliarmuoti tikrą faktą, kad trys milijonai Lietuvos katalikų yra pavojuje, kad katalikybė ten labai kenčia. Ta prasme tikrai permažai esame padarę. Vyčiai, kaip geri amerikiečiai, ir sykiu geri lietuviai katalikai čia gali rasti sau daug veikimo plotų. Katalikų Bažnyčios tragedija Lietuvoje toli gražu nesulaukia tokio dėmesio, kokio savo laiku sulaukė Meksikos katalikai, o dabar sulaukia Kubos ar kitų komunistų dominuojamų kraštų katalikai.

Budėkime visuose frontuose ir žinokime, kad darbo visada yra daug ir galime Lietuvai daug padaryti, jei tik norėsime ir stengsimės. Nepriklausomybės šventės proga darykime naujų konkrečių pasiryžimų.

The Den of Wolves

By S. MORAVSKA
Translator — V. ADOMAITIS
Edition — A. VEGÉLÉ

WHITHER THE ORDER?

CHAPTER VIII

Soon the news of the defeat in Lithuania of a rather large German horde spread throughout the lands of the Teutonic Knights. The commanders of districts awaited the call of the Grand Master, or the secret orders of Dietrick von Altenburg, the First Marshal of the knights.

But nothing came from the headquarters at Malburg. Silence fell upon the realm of the crucifers — only some complained that there is no war and thus no plunder or slaves.

In the Grudziand district, Commander Hochswald, the right hand of Dietrick and companion of many secret plots, expected momentarily a request for his presence at Malburg. Unexpectedly however he was visited by a delegation of Poles from across the Vistula river. Sir Hochswald greeted the dignitaries and after making them comfortable in the castle, he hastened to Malburg with news.

Sir Dietrick was very glad to see his friend Sir Hochswald.

"Welcome Commander," greeted Marshal Dietrick. "We have some serious thinking to do. How can we solve the problem of the Grand Master?"

"Well the Order has a First Marshal and many commanders to solve such things", Hochswald ironically answered. "By the way, a delegation is on its way from Poland".

"A delegation?" interrupted Dietrick, "What do the ambassadors of the 'kinglet' want? Ha, Ha, Ha!"

"There are others coming together with Wladislaw's ambassadors; Bartholomew, the Papal Legate of Pope John XXII, Gervard, Bishop of Kujav who supported so enthusiastically the 'kinglets' coronation, and Janislaw, Archbishop of Gniezno."

"What do they want?"

"They desire to negotiate!"

"Let them try," snapped Dietrick, "but for the Grand Master.... Because of his thirst for peace and selfprotection, he will betray the Order and humiliate us all!"

Sir Hochswald interjected, "There is one whose commands we have learned to respect more than those of the Grand Masters. Give us your orders, Sir Dietrick von Altenburg, First Marshal of the Teutonic Knights!"

"Its easy to say that. It seems like everybody thinks I can do everything here. But look here, Sir Guenter knew how to worm his way into some power and he destroyed a force of our best knights. Not only that, he lost our wolflings who would have been quite useful to us. As you see, my advice does not count much with the Grand Master."

"Its difficult to act," argued Hochswald, "but we know that whatever he does will never be to the benefit of the Order. Our only hope is in you. Now is the time — when Wladislaw is sending delegations — to expand our territory and thus become more dangerous to Gediminas."

Sir Dietrick answered dishearteningly that Gediminas could possibly attack the lands of the Teutonic Knights and reattach Prussian Lithuania to his realm. Then it really would be a disgrace to the Grand Master of the Teutonic Order.

Sir Hochswald continued, "But Gediminas would not dare to attack our territory if we made a treaty with Wladislaw. The power of the Order would be greatly increased!"

"Who cares about our power?" Dietrick said bitterly. "Wladislaw was crowned with the blessings of the Pope. John of Luxembourg fought weakly when Poland grabbed that territory from Bohemia.

Really its difficult to know where to turn when the imperial throne is controlled by two people: Friedrich of Austria and Ludwig of Bavaria. German unity is disintegrating while Polish power increases. Its our duty to unite all of the Germans.

We as one of the earliest crusading brotherhoods should control the world! All thrones should bow before us! Yet a weak Polish ruler obtains a royal crown while our leader does not even comprehend whats going on. Its a disgrace!"

"But why Dietrick?!", advised Hochswald. All of us commanders consider you as the actual Grand Master. Ziegfried's orders can be avoided and the will of Dietrick be honored!"

Sir Dietrick lifted his head and said, "Do you think I am looking for myself? I know what problems and unpleasantness governing the Order brings. However thirst for the glory of the Teutonic Knights; I would make us the most powerful force. I am in blood and bone a crucifer. There are no people to me where our sword does not rule! The longer we wait, the weaker the Order gets under the present Grand Master. Now is the time to conquer our neighbors even if the price is high. The princes are fighting between themselves for the crown. Even the Pope has had to leave Rome and is living in Avignon. Now is the time for the Order to show German power!"

"Then we must dethrone Siegfried", said Hockswald.

"That will be difficult. He has his friends and the Pope's permission is needed. This he will never give because he is not on friendly terms with us." Dietrick glanced at his friend. Both understood what was in each others mind but not one voiced it. Dietrick shook his head and exclaimed, "No, a hundred times no!"

Both became silent and only their breathing was heard in the room.

"Well," Dietrick suddenly interrupted the silence, "You must help me. I'll not allow the Order to be destroyed. I'll see that no Polish kinglet becomes too powerful.

Receive the ambassadors with the honors due them. We have to especially try to get the Papal Legate on our side because whatever he reports to the Pope should be for our cause. As regards the other Polish bishops who are representing Wladislaw, they should be bribed with gold or promises of high positions."

"That is a dangerous road. We cannot work that way," said Hockswald. These bishops are of the breed of men like St. Stanislaw who allowed himself to be cut to pieces rather than give in."

"If gold will not work, then promises of spreading the Faith might. If only we could settle with them. It would be easier to conquer Gediminas whom I hear is building a new castle and city near the Neris river."

"Yes, I think it is also of stone like ours," added Hockswald.

"Well, let him build; we need peace with him for the time being. While we are here negotiating with the Polish delegation, you take Robert von Wartburg and Siegfried von Papenheim and secretly bring gifts to Gediminas. Make peace with him and urge him against the Poles. Tell him they are planning to seize Lithuanian lands.

Try to arrange it so that Gediminas will join us against Poland. Meanwhile we will sign a treaty with the Poles. Since they are not too familiar with the laws, we can always break our agreement with them on some minor point later."

"I understand!" answered Hockswald. "When Gediminas attacks Poland, it will even be possible to convince the Prince of Masovia to fight the Poles in order to reconquer his lost lands."

"It will be easy to influence Zemovit. Wladislaw is dangerous to the Prince of Masovia," continued Dietrick. "Also he is a greedy ruler and can be easily brought to our side with promises. All we need is hands to help us — but first of all we need heads to conduct secret

GRAŽŪS ATSLIEPIMAI

APIE L. VYČIUS

J. Sadauskas

Malonu padėkoti "Draugo" leidėjams, kad jame yra leidžiama L. Vyčiams turėti savo reikalams skyrių. Ši skyrių veda bei redaguoja dideli plunksnos mylėtojai Edvardas Šulaitis, kurio straipsniais yra užpildyta visi lietuviški-katalikiški laikraščiai, ir Antanas Juknis. Tik jų pasiaukojimu ir gerais norais šis skyrius gali išsilaikyti, kitaip L. Vyčius bei jų gerus darbus, lietuviškoji visuomenė vis daugiau ir daugiau pamirštų.

negotiations without the Grand Master getting wind of it."

"There are plenty of hands and heads available!" said Hockswald. "You do not have to worry about my allegiance; but do you think Robert von Wartburg and von Papenheim are suitable as ambassadors to Lithuania?"

Dietrick explained their appropriateness and advised his friend as to their effective use at the court of King Gediminas.

Eventually after further frank discussions, the two knights came to an understanding that as soon as Sir Dietrich von Altenburg could manage to become the Grand Master of the Teutonic Knights, Sir Hochswald would then assume the dignity of Marshal of the Order. Both men parted with the feeling of great expectations of personal power and the coming glory of their German Order.

When the Polish delegation arrived in Malburg, Grand Master Siegfried empowered Sir Dietrick to negotiate with them. The First Marshal cleverly signed a treaty with the Poles that could easily be broken by the Teutonic Knights at convenience. While thus in Malburg plans were being made with the Poles for a common attack on the Lithuanians, Sir Hochswald was hurrying with gifts to Gediminas in order to arrange a treaty of friendship and alliance for an invasion of Poland.

Šis skyrius, kuris matomas kiekvieno šeštadienio "Draugo" numeryje, būna daugiausiai užpildomas pačių L. Vyčių. Žinoma, ši organizacija turi ir savo organą "Vytį", bet jis išeina tik vieną kartą per mėnesį, o "Draugas" yra kasdieninis ir L. Vyčių skyrius telpa keturis skykius į mėnesį, kas L. Vyčių org. yra didelis plusas. Ne tik Amerikos liet. plačioje visuomenėje, bet ir kitų šalių lietuviai daugiau sužinojo apie šią jaunimo organizaciją, nes "Draugas", galima sakyti, kad yra pasaulinis lietuvių laikraštis.

"L. Vyčių veikloj" telpa gražių atsiliepimų apie vyčius, jų organizaciją, narių darbštumą, kovojimą už Lietuvos reikalus ir josios išlaisvinimo darbus iš komunistinio jungo. Kiti talpinti rašiniai ragina vėliau atvykusius mūsų brolius ir seses lietuvius stoti į šios organizacijos eiles ir bendrai veikti dėl jos ir savo tautos labo.

Štai vienas "Draugo" bendradarbis ir L. Vyčių organizacijos mylėtojas bei L. Vyčių 112-tos kuopos žinelių autorius sušunka: "O kur mūsų pavasarininkai? Ko bijote ateiti į vyčių eiles? Jus laukia dideli darbai. Vyčių darbo eilės beribės, o dirbančiųjų neperdaugiausia. O reiktų isijungti visam katalikiškam jaunimui į vyčių eiles". Šiuos žodžius rašė ne kas kitas, kaip mielas B. Brazdžionis, vėliau atvykęs iš anos pusės vandenyno — Lietuvos. Vienok jis greičiau suprato L. Vyčių org. idealus, negu tūkstančiai tuo pačiu laiku atvykusių į šią šalį mūsų brolių ir sesių. Kas kartas jo žineles beskaitydamas jauti, kad jis yra didelis L. Vyčių org. mylėtojas ir norintis dėl jos darbuotis. Sveikiname vytį B. Brazdžionį, kaip didelį L. Vyčių dvasios skleidėją ir prašome parašyti tokių žinelių ne tik iš L. Vyčių 112-tos kp., bet bendrai iš visos Chicagos vyčių veiklos. Tik tokie atsiliepimai per spaudą gal galės paveikti vėliau atvykusius iš Lietuvos, ypatingai pavasarininkus, L. Vyčių org. bendraminčius ir bu-

vusius šios org. narius bei veikėjus, kurie dabar jau su vyčiais nebendruoja ir nieko neveikia.

Štai kitame "Draugo" numeryje simpatyškai atsiliepiama apie L. Vyčių narius, jų draugiškumą, patriotiškumą ir mandagumą, kitas L. Vyčių org. žadintojas ir jos mylėtojas — Al. Gimantas. Čia paduodu iš jo straipsnio ištrauką: "Visad miela svečiuotis čia gimusių Amerikos lietuvių tarpe. Ypač malonūs išpūdžiai lieka pabuvojus Lietuvos Vyčių aplinkoje. Galima sakyti, kad toji organizacija yra mažiausiai suprasta ir jos reikšmė įvertinta naujų ateivių tarpe. Tuo tarpu, kai Vyčius daugiau pažįsti, kai paseki jų darbą, jų pastangas ir tikslus, vis daugiau turi pripažinti, kad Amerikos lietuvių gyvenime, ypač jaunimo tarpe, tai organizacijai lemia vaidinti labai svarbų vaidmenį. Galima tik gailėtis, kad naujų ateivių jaunimas dar vis neparodo tinkamo dėmesio tai, daugelio išitikinimu "amerikoniškai" organizacijai.

Šio autoriaus visas straipsnis liepsnoja L. Vyčių org. idealais, dvasia ir veiklumu. Juoba, nežinau, ar daug vyčių narių ši straipsnį perskaitė? O jis turėtų būti perskaitytas kiekvieno vyčio ir vyčės, nes jame daug pasakyta teisybės L. Vyčių org. adresu. Tikiu, kad šis straipsnis tilps ir "Vytyje", kas duos galimybės visiems vyčiams jį pasiskaityti ir sužinoti, ką kiti kalba apie jų org. Laukiame daugiau tokių atsiliepimų apie vyčius ir jų organizaciją.

Kaip būtų gražu ir didinga, kad šių dviejų autorių pareiškimai virstų realybe. Be abejonės, kad tarpe vyčių ir naujų lietuvių, ypatingai katalikų, įvyktų didesnis bendradarbiavimas savitarpyje ir padarytų didesnę atsparą ištautėjimui. Pavyzdžiui, jeigu nebūtų L. Vyčių org., kas parašytų tūkstančius laiškų Amerikos valdininkams ir spaudai? Kur tas čia gimęs jaunimas pasidėtų, kuris myli lietuviybę ir savo tėvų šalį — Lietuvą? Jis dingtų kitataučių bangose ir jų parapijose, ką jau daro ne tik čia gimę lietuviai, bet ir naujų dalis tą vykdo — skubomis keliai į priemiesčius ir glaudžiasi prie kitataučių parapijų ir su jais bendradarbiauja, o žinau daug tokių, kurie nenori lietuviškai ir kalbėti. O kas bus po dešimt ar penkiolikos metų, kada didžiama senosios kartos apleis ši pasaulį, o kiti

PAS MŪSŲ VYČIUS

AL. GIMANTAS

Visad miela svečiuotis čia gimusių Amerikos lietuvių tarpe. Ypač malonūs išpūdžiai lieka pabuvojus Lietuvos Vyčių aplinkoje. Galima sakyti, kad toji organizacija yra mažiausiai suprasta ir jos reikšmė įvertinta naujų ateivių tarpe. Tuo tarpu, kai Vyčius daugiau pažįsti, kai paseki jų darbą, jų pastangas ir tikslus, vis daugiau turi pripažinti, kad Amerikos lietuvių gyvenime, ypač jaunimo tarpe, tai organizacijai lemia vaidinti labai svarbų vaidmenį. Galima tik gailėtis, kad naujų ateivių jaunimas dar vis neparodo tinkamo dėmesio tai, daugelio išitikinimu, "amerikoniškai" organizacijai.

Kokie nariai — tokia organizacija

Tuo tarpu, pasikalbėjus su Vyčių veikėjais, paaiški, kad jie labai susirūpinę gauti daugiau naujų narių, daugiau naujo lietuviško kraujo, lietuviškojo užsidegimo. Pagaliau, ir Vyčių nuolatiniai kritikai turėtų atsiminti ir išisamoninti, kad tas jaunimo sambūris didele dalimi bus toks, kokie ir bus jo nariai. Jei kas skundžiasi perdažnu anglų kalbos

pasens? Pastarųjų didžiūma jau norės ilsėtis, o jų vaikai baigs maišytis su kitataučiais, o čia augęs jaunimas dar daugiau ištautės. Ir kas tada kovos už Lietuvos laisvę?

Čia mūsų spauda turėtų daugiau kelti savo reikalus ir žadinti visus lietuvius jungtis arčiau vieni kitų, o mažiau rūpintis apie Afriką ir kitas tautas, kada mums patiems reikia daugiau vienybės ir patriotiškėsių straipsnių, nes laikui bėgant ir mūsų spauda turės dėl to nukentėti. Stokime į L. Vyčių organizaciją, stokime į kitas organizacijas, bet daugiau mes jų neorganizuokime, tik kurias turime junkime į vienybės sąjungą. Pradėkime tą daryti šandien, o ne rytoj ir ne lūpomis, bet ryžtingu ir gerai apgalvotu darbu.

naudojimu, turėtų neužmiršti vieno, bet labai tikro dalyko — jei organizacijon ateis nauji veidai, kurie dažniau ar ir visad vartos savo gimtąjį žodį, kalbės lietuviškai, aišku, daugumos nenugalės angliškai kalbanti mažuma. Įstoti į Vyčius, nestatomos jokios sąlygos. Priešingai, Vyčiai visada džiaugsis ir lietuvišku nuoširdumu priims kiekvieną naują jaunuolėlį, nors ir nei žodžio angliškai nemokantį.

Kiek teko girdėti, Vyčiai labai patenkinti šiais metais buvusiu pirmuoju bandymu — "Dainavos" stovyklavietėje suruošta Vyčių jaunųjų stovykla. Tai buvo gera pradžia. Ir jau kitais metais, vyčiai deda visas pastangas, tokią stovyklą turėti žymiai gausesnę ir iš galimai tolimėsių vietų atvykusiais "vyčiais". Tai labai gražus ir sveikintinas sumanymas, žada gražaus Amerikos lietuvių prieauglio. Prieauglio, kuris ateis ir papuoš lietuviškas gretas jau iš trečios, gal ir ketvirtos kartos lietuvių.

Mokymės lietuviškai iš plokštelių

Arba, dar viena staigmena, kurią šio kontinento lietuviams ruošia tie patys Vyčiai. Siomis dienomis rinkon išleidžiama lietuvių kalbos pamokų fonografo plokštelė. Ne iš šalies raginami, niekeno neskatunami, bet grynai sava iniciatyva ir lietuviškųjų reikalų supratimu, panoro konkretizuoti visiškai rimtu ir suprantamu būdu. Ne kiekvienas turi galimybę lankyti lietuvių kalbos kursus, mokyklas, bet namuose vis jau galima rasti valandėlę laiko. Gerai yra vadovėliai, bet jų sausumas, gero pavyzdžio, ištarimo stoka, vis neatliks to, ko galima tikėtis pakankamai vaizdingame būde — mokytis iš plokštelių. Krautuvių vitrinose jau senokai matėme plokšteles mokytis ir vokiškai ir prancūziškai ir itališkai, ispaniškai, net rusiškai. Dabar, šalia tų visų plokštelių, savąją vietą užims ir lietuvių kalbos

kursas. Ir tai atliko Lietuvos Vyčiai, be jokio didesnio garsinimosi, aukų rinkimo ar pažadų. Pasakyta—padaryta! Ir toks kelias gali būti sektinas visoje lietuviškoje veikloje.

Trumpai — drūtai

Neseniai teko dalyvauti Lietuvos Vyčių rajoniniame suvažiavime. Atstovai buvo suskridę iš Ohio, Michigan, Indianos ir Illinois valstybių. Svečių buvo ir iš toliau, pav. Jokūbas Stukas iš New Yorko. Nors ir gana lokalinio pobūdžio susirinkimo tai būta, bet jis vyko pačiame šauniausiam mieste viešbuty, puikioje aplinkoje, su plakatais "Welcome Knights of Lithuania" ir jau tuo pačiu atkreipiančiu svetimųjų dėmesį. Stebėtis teko jų išsamių darbų tvarka ir, palyginus, labai greitai apsvarstytais savais reikalais. Jei tiek pat punktų kai kurioms mūsų organizacijoms tektų apsvarstyti ir išdiskutuoti, vargiai ar užtektų viso savaitgalio. Vyčiai sugebėjo tai atlikti per mažiau, kaip pusdienį. Nebuvo tuščių ginčų, nebuvo ten iškilmingų deklaracijų, bet vyravo tikrai darni ir darbinga nuotaika. Visi klausimai iš anksto buvo apgalvoti, kiekvienas žinojo, ką nori pasakyti, vienas kitą kiek papildė, išgirdo kitų nuomones, tuoj viską krūvon suvedė, padarė bendras išvadas, nebandė liesti, kad ir labai šaunius, bet neįgyvendinamus klausimus. Realybės pajautimas, tikriausiai ir yra tuo akstinu, leidžiančiu vyčiams neužsiangažuoti per daug ir per plačiai, bet užtenkamai pasireikšti konkrečia veikla.

Ča-ča ir suktinis

Gražus Vyčių jaunimas. Merginos ir vyrukai. Jauti jų inteligenciją ir jų elgesy nesunkiai pastebimą amerikine ir lietuviškąją sintezę. Ir šokių salėje matai jų skonį, saiką, modernizmą perpintą lietuviškuoju konservatizmu. Ir tai yra patrauklu, bei suprantama. Šokuose ir žaidimuose, šalia ča-ča, savo vietą turi ir klumpakojis ir polka su ragučiais ir suktinis. Šalia amerikinio šlagerio, kartais pusbalsiu dainuojamo šokančių porų, neužmiršta ir lietuviška liaudies daina. Ir salėje, jei pavaikščiotsi tarp stalų, išgirsi lygiomis ir angliškai ir lietuviškai. Ir taip, nejučiomis, kalba pradedama angliškai, ilgai netrukus, visas stalias pereina į pašnekėsį lietuviškai. Arba,

ir atvirkščiai. Viešbučio koridoriuose, prie padavėjų, lifte Vyčiai nesibaido kalbėti lietuviškai. Nesunku sudaryti išpūdį, kad daug kas iš Vyčių tiesiog didžiuojasi gali viešai pademonstruoti moką kalbėti

lietuviškai ir tuo pačiu pasijusti aukščiau daugelio amerikiečių, temokančių tik vieną kalbą. Vyčių lietuviškumas yra nemeluotas ir nedirbtinas. Būkime tikri, kad tik lietuviškasis kraujas uždega jų širdis.

E. Marčiulionienė Angelas (keramika)

feminine

fair

Mergaičių Pasaulis

Redaguoja Veronika Kulbokienė ir Joanne H. Neviera

THE GOOD LITHUANIAN; A GOOD AMERICAN

JOANNE H. NEVIERA

Throughout America, in our Lithuanian colonies, Lithuanian Independence Day is celebrated on February 16. Each year we continue to celebrate, but with a certain joyless reserve, as all those taking part in the commemorative exercises are aware that there is no real cause for joy at the present time — that our loved ones in Lithuania are not independent — that they are held defenseless behind the iron grip of communism.

We are asked to give aid — financial aid, spiritual aid; we who are born of a country of hope, a country of freedom, a country where all sorts of different people, drawn from every nation in the world, get along together under the same big sky. We, who know what it is to have freedom of religious worship, are asked to say a prayer for those who do not know.

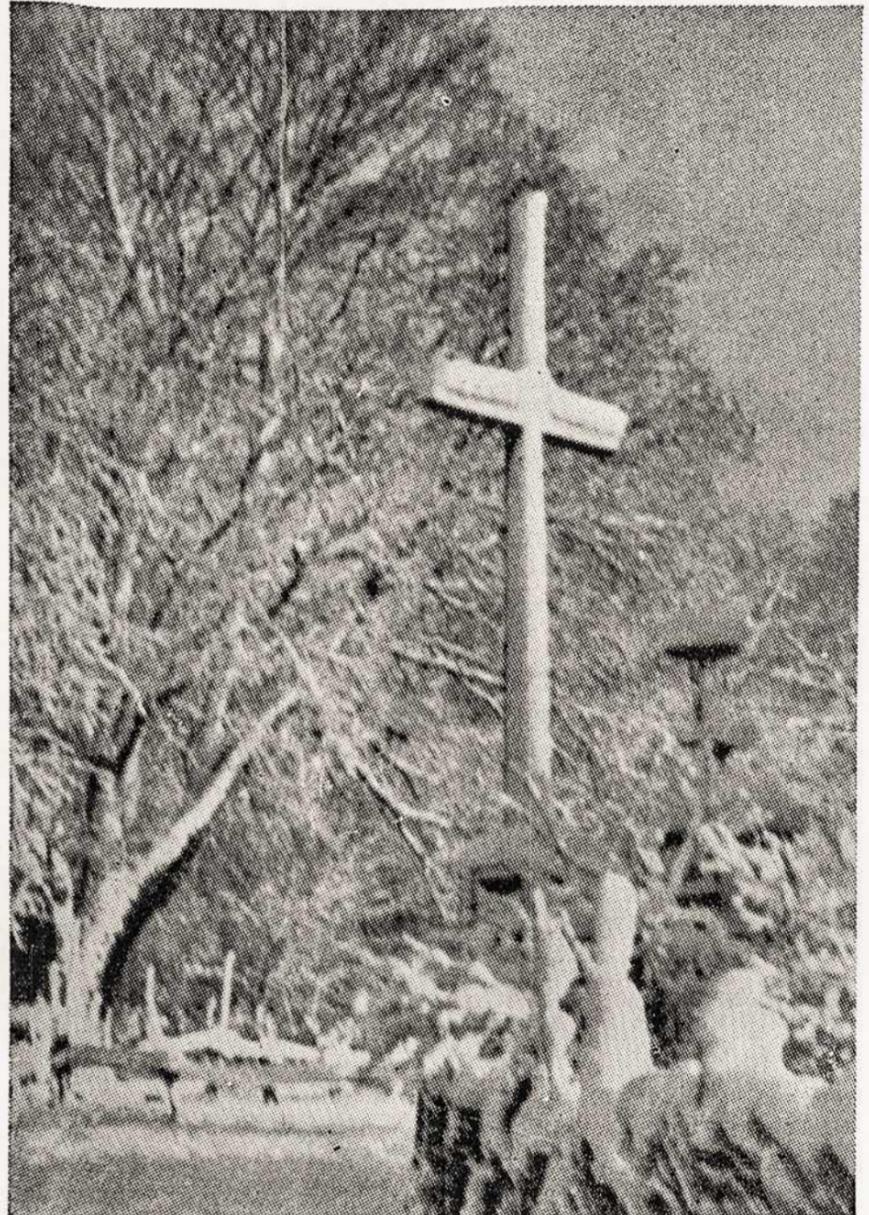
Our own blood relatives are prohibited the practice of their religion. Do you think they do not envy us; we, who can publicly and openly practice our faith at any time? But, do we? Or do we take it for granted? Certainly most of us take it for granted; we are human beings, and do not appreciate till we have lost, or have almost lost. Have you ever thought what it would be like not to have this freedom of worship? Probably not. How many of us have?

It is a high privilege to be a citizen of the United States. Men and women around the world would gladly give all they possess for the mere chance to come here to live. Ours is known as a land of opportunity, equality, democracy, and progress. The amazing advance of

American civilization is probably due to four factors: adequate natural resources; good and diversified human stock; a common system of purpose and ideals inculcated into the lives of all people by a system of free public schools; and a high level of technical skill based upon a high level of general education. It is for each of us as individual citizens to do his part to preserve and enrich our noble inheritance. By be-

coming active and responsible citizens, we can help to build a future worthy of the pioneer men and women who made possible the opportunities we now enjoy. By becoming active and responsible citizens, we can more readily help those who do not have any of these opportunities. We cannot take our American heritage for granted; it is too precious. But, we do.

We are called upon to help those

Lietuvoj žiema

MOTERŲ IR MERGAIČIŲ ORGANIZACIJOS NEPRIKLAUSOMOJ LIETUVOJ

R. PETRONIENĖ

(taša iš praėjusio "Vyties" Nr.)

II. "PAVASARIO" MERGAIČIŲ SAJUNGA

Tai analogiška organizacija Amerikos "Vyčiams". Todėl tiedvi organizacijos palaikė ryši ir net į konferencijas siųsdavo atstovus: pavasarininkai į Ameriką, "Vyčiai" į Lietuvą. Pavasarininkai iš pradžių veikė bendrai — mergaitės ir vyrai. Bet 1926 metais jau padaryta pirmieji atsiskyrimo žingsniai. Tuo metu, prie rajonų valdybų buvo paskirtos mergaičių reikalų vedėjos. "Pavasario" laikraštį plačiai rašyta apie atsiskyrimo naudingumą. Tačiau atskira "Mergaičių pavasarininkių sąjunga" pradėjo veikti tik 1932 m. Tais metais Kaune įvykusioje konferencijoje priimtas nutarimas įkurti "Pavasario" federaciją iš: Mergaičių, Vyrų ir Jaunesniųjų pavasarininkių sąjungų. Mergaičių "Pavasario" sąjunga buvo labai gausinga (apie 50 tūkst. narių), labai gyva, judri organizacija. Mergaitės pavasarininkės turėjo savo atskirą laikraštį "Sesūčių Snekos", vėliau vadintą "Liepsnomis". Tai buvo labai įdomus — iliustruotas, puikiai redaguojamas mergaičių laikraštis, kurį su pasididžiavimu skaitė visos mergaitės, ne tik skaitė, bet jame ir bendradarbiavo — skleidė savo mintis.

Pavasarininkių veikla buvo pagyvinta ruošiant sporto bei dainų šventes, ekskursijas; blaivybės savaites, šeiminkavimo kursus ir pan. Mergaitėms nebuvo svetima ir labdaros sritis. Jos ruošdavo vargšams Kūčias, lankė ligonius, pagelbėjo šeimoms. Taip pat "Pavasario" mergaitės talkininkavo savo parapijų darbuose, o kunigai buvo jų patarėjai bei vadovai ruošiant šventes, paskaitas ir kitokius darbus. "Pavasario" sąjungos mergaitės, kaip ir berniukai, galima sakyti, buvo Lietuvos kaimo jaunimo elitas.

III. ŠV. ZITOS DRAUGIJA

Iš moterų katalikiškų draugijų dar paminėtina Šv. Zitos draugija. Tai buvo profesinė lietuvių namų ruošos darbininkių draugija. Ji buvo įsteigta 1907 m. Kauno lietuvių kunigų pastangomis. Draugijos tikslas jungti nares tarpusavy, apsaugoti nuo darbdavių išnaudojimo, duoti globą ligos ir senatvės atveju. Iki paskutinio karo dr-ja buvo išsigijusi nemažą nekilnojama turta. Kaune turėjo bent kelerius namus, laikė viešbučius, val-

gyklas, skalbyklą ir rūbų valyklą. Narių poilsiui ant Nemuno kranto, netoli Kauno, turėjo vasarnamį. Taip pat turėjo savo globos įstaigą — prieglaudą nebeįėjusioms dirbti narėms.

IV. LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJA

Dar paminėtina Lietuvių moterų kultūros draugija turėjusi švietimo tikslą. Ji laikė mokytojų seminariją, 3 ūkio mokyklas ir keletą vaikų darželių įvairiose vietose.

V. ATEITININKĖS

Mokslą einąs katalikų jaunimas buvo susispietęs į didžiulę Ateitininkų federaciją, kur atskirai ateitininkės mergaitės turėjo savo drauges. Bet tai buvo akademinės organizacijos, dėl to čia plačiai apie tai nekalbėsime. Svarbu tik pabrėžti, kad **ateitininkės** mergaitės uoliai talkininkavo visuose darbuose ir Lietuvių katal. moterų draugijoje ir "Pavasario" mergaičių sąjungoje. Taigi lietuvių, einančios mokslą ir baigusios aukštąsias mokyklas, nešė į savo gimtąjį kaimą ne madų ar kosmetikos naujienas, bet mokslo ir namų ūkio kultūros pažangos žinias.

VI. LIETUVIŲ KATALIKŲ ORGANIZACIJŲ SAJUNGA

Prieš baigiant šią apžvalgą dar pastebėtina, kad visos katalikiškos moterų draugijos (net ir grynai religinės: tretininkių, gyvojo rožančiaus ir pan.) buvo centralizuotas junginys ir jau nuo 1922 buvo įkurta — **Lietuvių katalikių organizacijų sąjunga**, kuri vėliau, sutrumpintai vadinta KOS. — Tai buvo sumanymas didelių organizacijų gabumų moters Magdalenos Draugelytės - Galdikienės. Katalikių organizacijų sąjunga palaikė ryšius ir su užsienio katalikių moterų organizacijomis, sekė jų spaudą, taikė jų veikimo metodus priderintus prie mūsų krašto sąlygų. O 1930 m. KOS įstojo nariu į Tarptautinę katalikių moterų organizacijų uniją, kuri kas 4 metai šaukia suvažiavimus Romoje.

Tenka džiaugtis, kad tas ryšys su minėta unija yra palaikomas ir dabar, nors dėl lėšų trūkumo sąlygos labai sunkios, pavyzdžiui, kada tenka atstovauti tarptautiniuose suvažiavimuose, kaip kad bus ir šiemet.

who are not as fortunate as we are— those to whom democracy and freedom are unknown words — those whom we love, living on the soil that we love. But, we cannot hope to help them if we are not good, strong, informed citizens of our own country. We cannot be good Lithuanians if we are not good Americans. This stands to reason.

Why wouldn't our prayers and efforts for Lithuania become mean-

ingless, automatic motions when the plight of our own country and her affairs remains shrouded with apathy and indifference? Are we worthy of the name "American?" If not, how can we be worthy of the name "Lithuanian?" In so many cases it seems that we are only here to take, with much to be taken — and not to give, while there is even more to be given.

Lithuania is suffering; she needs us. She needs us in many ways. And we can help her. But we must ready to give. Not only ready to give, but to be. We cannot hope to help others if we do not help ourselves.

May we all meet together on the day we celebrate the true independence of Lithuania — when we, her sons and daughters, sing out to the rest of the world "Lietuva, tėvynė mūsų — laisva!"

VYČIO STUKO DARBAI

EDVARDAS ŠULAITIS

Nuotrauka Z. Degučio

Jokūbas Stukas (kairėj) kalbasi su Vyčių skyriaus "Drauge" redaktorium Edvardu Šulaičiu (dešinėj).

Jokūbas Stukas, Amerikoje gimęs lietuvis, kuris su savo filmu ir pranešimais apie dabartinę Lietuvą yra apvažinėjęs daugelį lietuvių kolonijų, šiuo metu turi daug darbų ir sumanymų. Jo veikla yra labai plati ir turininga. Daugelis jo veiklos momentų sukasi Lietuvos Vyčių organizacijos rémuose, nes jis yra šios organizacijos Kultūros komisijos pirmininku.

Neseniai i ši jauną ir energingą vyti kreipėmės su eile klausimų i kuriuos jis mums davė atsakymus.

Pradžioje užklausėme apie išleidžiamas lietuviškas plokšteles, kurioms muziką jis pats išrašė viešėdamas paveigtoje Lietuvoje praėjusi pavasarį.

— Šias plokšteles išleisiu 1961 m. pradžioje, — pradėjo J. Stukas. — Tai bus 2 plokštelių albumas, pavadintas "Pavergtos Tėvynės Muzika". Jos bus ilgo grojimo ir parduodamos labai prieinama kaina — po 4 dol. Su persiuntimu albumas kainuos 9 dol. (Kanadoje — 10 dol.). Albumo viršelius puoš raižiniai "Vilnius" ir "Dubysos Brąsta".

Pirmoje plokštelėje vienoje pusėje bus dainos, o kitoje — lietuviškų operų ištraukos. Iš operų bus po dvi arijas iš "Paskenduolės", "Pilėnų" ir "Vaivos". Antros plokštelės vienoje pusėje tilps šokių muzika, o kitoje — estradinė muzika. Šokių tarpe bus Kaimiečių polkutė, Birutės valsas, valsas "Šią naktelę" ir kt. Estradinės muzikos pusėje yra nemaža populiarų melodijų: "Vilniaus žiburiai", "Atverkit, langus", "Šiandien visur tik porėlės" ir kt.

— Kokių tikslu leidžiate šias plokšteles?, — paklausėme J. Stuką.

— Išleisdamas minėtas plokšteles noriu praturtinti lietuviškų plokštelių archyvą JAV valstybėse ir kartu skelbti, kad lietuvis nesustoja dainuoti pavergtoje tėvynėje, nors ta daina pasidarytų karti ir priverstina.

— Jūs, kaip žinome, esate L. Vyčių Kultūros komisijos pirmininkas. Girdėjome kad ši komisija išleidžia lietuvių kalbos mokymosi plokšteles?

— Teisingai. Lietuvos Vyčių Kultūros Komisija iš tikrųjų leidžia lietuvių kalbos kurso plokšteles. Jos bus dviejų greičių — 33 ir 45 apsisukimų. Greta plokštelių bus išleistas trumpas vadovėlis, kurį paruošė dr. Alfonsas Šešplaukis, Kolumbijos un-to profesorius. Jau yra ruošiamasi plokšteles išrašyti. Įkalbėjimo darbą atlikti yra kviečiama Vererija Grigaitytė - Laverock, kuri yra dirbusi "Amerikos Balso" lietuvių skyriuje. Vadovėlis yra spausdinamas, o plokštelės (dvi) bus išleistos už kokio mėnesio, ar antro. Už abi plokšteles ir vadovėlį yra nustatyta labai prieinama kaina — tik 2 dol.

— Ką ši komisija yra numachi atlikti ateityje? — dar paklausėme J. Stuką.

— Visų pirma žadama išleisti specialų kursą, kuris įtilps i dvi plokšteles, skirtas jauniems lietuviškai mokytis. Tai bus galima padaryti, kai sugrįš pinigai už plokšteles skirtas suaugusių kursui. Taip pat komisija rūpinasi išleisti praktišką lietuvių kalbos gramatiką anglų kalba, norint, kad visi, kurie domisi lietuvių kalba galėtų ją išmokti. Jau tuo reikalu yra susisiekti su profesoriais

— dr. A. Šešplaukiu, dr. K. Ostrausku ir dr. A. Klimu. Lietuvos vyčiai yra pasiryžę pagelbėti šiems mokslams atskirai ar bendrai išleisti tokią gramatiką ir ją išplacinti.

Be to, dar reikia pridėti, kad ši komisija tuojau išleis menišką lietuvišką vyti, kuri bus tinkama užlipinti ant automobilių langu, lagaminų, ir pan. Vytis turės užrašą "Knights of Lithuania". Projekta daro dail. Jonas Subačius.

Toliau kreipėmės i J. Stuką su prašymu papasakoti apie asmeniškų užsimojimus lietuviškoje veikloje.

— Už maždaug mėnesio žadu atsirasti vėl Chicagoje, — tęsė J. Stukas. Čia atvyksiu i Lietuvos Vyčių parengimą, kuris įvyks vasario 11 d., berods, Morrison viešbutyje. Čia rodyčiau filmus, fotografuotus Lietuvoje prieš II pas. karą ir tuos, kuriuos susikau praėjusi pavasarį pavergtoje Lietuvoje. Be to, tarsiu žodį Vasario 16-sios proga. Girdėjau, kad šioje programoje dainuos naujasis Chicago L. Vyčių choras ir kt.

Taip pat esu kviečiamas su filmo demonstravimu ir paskaitomis i daugelį kitų vietų. Sausio mėnesį būsiu Miami — Floridoje, vasario — Hartforde, Pittsburghe, Baltimorėje, kovo — Amsterdame. Tada jau atrodo užteks, nes sveikata nebeleidžia. Tikiuosi, kad būsiu atlikęs misiją savo tėvų žemės labui...

Tai yra maždaug viskas, ką šis vytis mums papasakojo, tačiau ir tai yra žymiai daugiau negu kitų šimtinių galėtų pasakyti ar padaryti. Sėkmės jam ateityje!

SPECIAL ANNOUNCEMENT

by the Supreme Council Cultural Committee

We now available our Lithuanian language instructional records. These records were produced by Foreign Language Studies, Inc. under the coordination of Jack J. Stukas, Cultural Committee Chairman.

Each set consists of two records, accompanied by booklets giving the Lithuanian and English texts. The records have the two speed feature, and can be played at either 33 or 45 RPM. Normal conversational speed is 45 RPM. The slower 33 RPM speed is more suitable for beginners. The price is \$2.00 per set post paid.

We have written to all of our councils regarding these records, and have tried to reach the persons who would be interested in this project and who would bring it to the attention of the other members. Please combine individual orders into a single shipment whenever possible, as that will reduce our shipping expense.

Orders for these records and requests for additional information should be sent to *Frank Gudelis*, 129 Rita Street, Dayton 4, Ohio

LIETUVIŲ KULTŪROS KOMISIJOS PRANEŠIMAI

“Vyčiai už lietuviškumą ir Lietuvą!”

1. Kiekviena Vyčių kuopa turi lietuviškumo vadovą ir pagelbininką, kuriuos parenka kuopos pirmininkas. Vytį, ar žinai kas yra Jūsų kuopos lietuviškumo vadovu?
2. Kiekviena Apskritis taip pat turi savo lietuviškumo vadovą ir pagelbininką, kuriuos parenka Apskrities Pirmininkas.
3. Visos kuopos turi skubiai pranešti savo lietuviškumo vadovus Vyčių Apskrities Pirmininkui — Valdybai. Ar Jūsų kuopa tai padarė?
4. Apskrities pirmininkas ir visa Valdyba sudaro savo kuopų Lietuviškumo vadovų sąrašą, kurio kopiją tuoj siunčia Lietuvių Kultūros Komitetui ir vieną laiko sau.
5. Kuopos pirmininkas yra asmeniškai atsakingas už Lietuviškumo Vadovo ir pagelbininko parinkimą ir pranešimą Apskrities Pirmininkui. Apskrities Pirmininkai įgaliojami pradėti visos apskrities lietuviškumo veiklą, kol jie sudarys lietuviškumo veiklą vadovybę. Bet jie pasilieka atsakingi už visą veiklą visą laiką. Ar visos kuopos Jūsų Apskirtyje veikia pagal lietuviškumo programą? Ar pranešėte L. K. K. savo lietuviškumo veiklos rezultatus?
6. L. K. K. skaito garbės dalyku būti pirmuoju lietuviškumo programos vykdytoju. Kuri kuopa, kuri apskritis, kuris pirmininkas pirmaus? Mes laukiame visų, visomis jėgomis dirbančių mūsų brangiam lietuviškumui.

VYČIŲ SENDRAUGIŲ SKYRIUS

Redaguoja **IGNAS SAKALAS**

ZINIOS IŠ CHICAGOS SENDRAUGIU

Kultūrinės kronikos filmas. Jonas Jakubauskas (Jakub), organizacijos veteranas, minėdamas savo 45 metų sporto veiklos sukaktį, gruodžio 4 d. Vyčių salėj parodė Amerikos lietuvių kultūrinės kronikos filmą. Pro akis prabėgo paveikslai senosios lietuvių kartos sportininkų ir atletininkų sambūriai bei jų veikla, buv. pasaulinio kumštinių čempiono J. Žukausko (Sharkey) gyvenimas, Lietuvių bakūžės Brocktone, Lietuvių darželio Clevelande, Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete, Dariau ir Girėno paminklo New Yorke ir Chicagoj vaizdai, taip pat minėjimų nuotraukos ir Paminklo žuvusiems dėl Lietuvos nepriklausomybės atidengimo Jaunimo centro sodelyje Chicagoj iškilmės.

Po seanso salės gretimam kambary buvo ta proga paruoštas užkandis, kuriame dalyvavo grupė sendraugių ir svečias žurnalistas Ant. Gintneris. Pasakyta kalbų, linkėjimų sukaktuvininkui ir toliau veikti vyčių gretose. Sukaktuvininkas priklauso sendraugių kuopai.

Linkime pasveikti. Šv. Kryžiaus ligoninėj prieš Kalėdas buvo padaryta operacija vyčių veteranui, buv. Centro pirmininkui, "Vyčio" redaktoriui, nuolatiniam to laikraščio bendradarbiui poetui Kazimierui Jonaičiui, anais laikais žinomam slapyvardžiu Žilvitis. Iš profesijos vaistininkas, K. Jonaitis turi nuosavą vaistinę prie W. 43rd ir S. Fairfield g. kampo, priklauso sendraugiams ir yra 4-to laipsnio narys.

Šeiminiškos Kūčios. Gruodžio 20 d. vietoj susirinkimo buvo suruoštos lietuviškos Kūčios. Nors oras tą dieną ir vakarą buvo blogas, tačiau narių susirinko nemažai. Atsilankė ir svečių: garbės narys J. Juozaitis-Jatis ir Illinois - Indiana apskrities valdybos pirmininkas Albinas Manstavičius - Manst su sūnumi. Šventiškoje nuotaikoj visiems susėdus prie stalų, priešais "Betlėjų", žvakių šviesoje ir eglutės šviesų mirksėjime sendraugių pirmininkas Ign. Sakalas vakarienę pradėjo trumpu

žodžiu, apgailestaudamas, kad dėl daug iškritusio sniego, kuris suparalizavo susisiekimą, daugelis narių susilaikė nuo dalyvavimo. Po maldos perėjo per stalus su visais pasidalindamas "Dievo pyragu" ir pasisveikindamas. Vakarienė buvo pasnikinė, bet taip skaniai mūs šaunių šeiminių paruošta, kad visi valgė ir norėjo.

Po vakarienės pirmininkas pakalbėjo apie nuo seno Lietuvoje palaimomus Kūčių papročius ir po to pristatė E. Samienę, kuri paskaitė iš "Moterų Dirvos" legendą apie Kalėdų eglutę. Paskui U. Žemaitienės vadovaujami visi bendrai pagiedojo kalėdinių giesmių. Vakarienė baigta kalėdinių dovanėlių pasikeitimu. Ši numerį puikiai sutvarkė ir pravedė E. Samienė ir O. Aleliunienė. Visi skirstėsi į namus patenkinti ir linkėdami viens kitam laimingai sulaukti 1961 m. Kalėdų.

Šias Kūčias puikiai suruošė mūs šauniosios šeiminių: Norbutienė, Žemaitienė, Klapatauskienė, E. Samienė ir O. Aleliunienė. Joms padėjo salės užvaizdos A. ir K. Petruliai.

Garbė ir padėka joms už didelį trūsą.

Sveikiname naują pajėgą. Illinois-Indiana apskrities valdybos pirmininkas Albinas Manstavičius-Manst, atvykęs į sendraugių suruoštas tradicines kūčias (Kūčių vakarienę) davė valdybai pareiškimą išjungti į sendraugių gretas.

Apie Al. Manstavičių-Manst daug būtų galima rašyti. Gimęs ir augeš North Side lietuvių kolonijoje, jaunutis iširašė į vyčių 5-ją kuopą ir greit iškilo į pirmųjų gretų veikėjus ne tik kuopoje, bet ir apskrityje. Yra buvęs kuopos ir apskrities pirmininku, veikęs įvairiose komisijose; buvo kuopos ir apskrities sporto šakų pirmininku ir vadovaujančiu asmeniu, "Draugo" ir "Vyčio" sporto skyriaus bendradarbiu. Gražiai pasireiškėdavo ir kitose jaunimo veiklos srityse: dramos rateliuose, choruose ir k. Ir vedęs, ir šeimos susilaukęs nenutraukė ryšių su vyčiais (sūnus jau priklauso ir veikia 5-toj kuopoj). Iškalbus, drąsus, tiesiakalbis, gerai mokąs abi — lietuvių ir anglų — kalbas Manstavičius

yra laukiamas tiek jaunių, tiek sendraugių gretose, jų veikime. Šiuo metu Manstavičius vėl vadovauja Ill.-Ind. apskrities sporto šakai, kuri gražiai veikia.

Pradžioje pasakyta, kad Al. Manstavičius davė pareiškimą išjungti į sendraugių gretas. Šitoks pasakymas kai kam gali būti klaustuku: kaip tai? Organizacijos narys, norėdamas išjungti į sendraugius, turi padaryti atskirą pareiškimą. Taip.

Mat, sendraugių kuopa, nors laikosi Lietuvos Vyčių konstitucijos, moka vienodus mokesčius, naudoja si visomis organizacijos teisėmis ir privilegijomis, bet turi savo statutą vidujiniam tvarkymuisi. Sakysim, sendraugiams gali priklausyti lietuvių katalikai abiejų lyčių ne jaunesni kaip 30 metų amžiaus. (Jaunesnius sendraugiai visuomet skatina rašyti į jaunių kuopas). Be organizacijos mokesčio, kiekvienas priklausęs sendraugiams privalo mokėti dar \$2 metinio mokesčio į sendraugių išdą. Taigi, ir bet kurios kuopos narys, peržengęs 30 m. ribą, norėdamas priklausyti sendraugiams, kuopoj turėti sprendžiamąjį balsą, būti renkamas į valdybą ir įvairias komisijas, turi padaryti pareiškimą ir sumokėti \$2 metinio sendraugių mokesčio. Kitaip sendraugių susirinkimuose jis turi tik tai svečio teisę ir patariamąjį balsą.

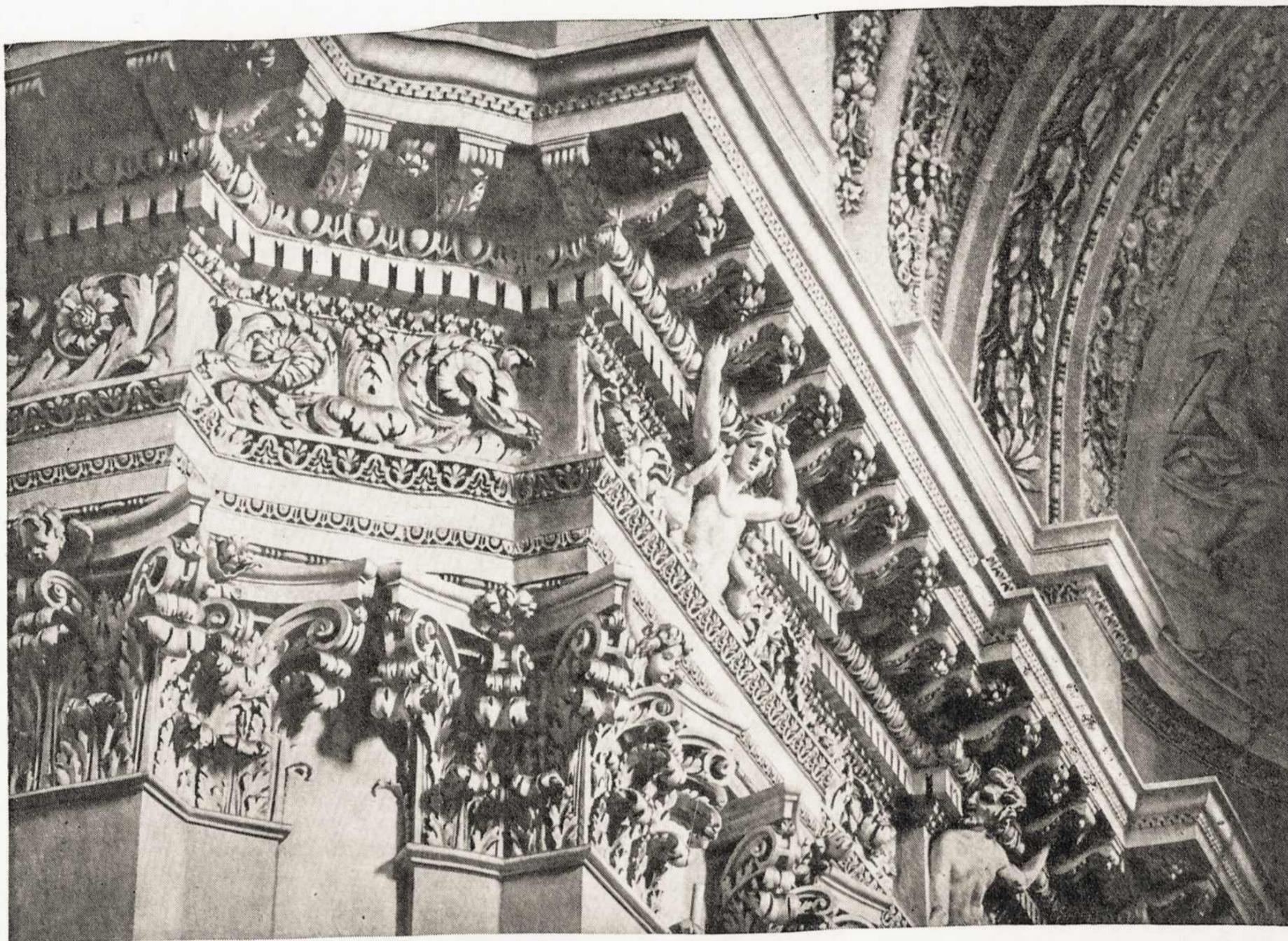
Cleveland, Ohio

Gruodžio 18 d. įvyko L. Vyčių 25 kp. sendraugių susirinkimas vyčių P. Glugodienės puikioje rezidencijoje.

Neatvykus pirmininkui, susirinkimui vesti pakviesta p-lė Trainauskaitė. L. Vyčių seimo rengimo komisija iš J. Sadausko, M. Trainauskaitės ir P. Glugodienės pranešė, kad abiejų L. Vyčių kuopų seimo rengimo komisijos sekmingai bendrai dirba, daro projektus, kad seimą tinkamai suorganizavus ir pravedus.

M. Trainauskaitė ir J. Sadauskas pranešė, kad p. J. Stuko rodytos filmos apie Lietuvą ir kitas šalis gerai pavyko, nes davė per \$244 pelno. Pelnas paširtas seimo rengimo komisijai.

J. Stuko priėmimui buvo sureng-

Graži Lietuva. Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Vilniuje vidaus papuošimai

ta puiki vakarienė p. Pikturnų name. Vakarienėje dalyvavo daug vyčių ir jų bičiulių. Svečias p. Stukas davė pobuvio dalyviams daug žinių iš savo kelionių po įvairius pasaulio kraštus. Vyčiai labai dėkingi p. Stukui už atsilankymą Clevelande.

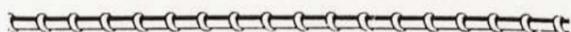
Nutarta pasiūsti "Draugui" Kalėdų sveikinimą su 5 dol. auka už leidimą "Drauge" skyriaus L. Vyčių reikalams.

Išrinkta vyčių sendraugių valdyba 1961 m. Išrinkti šie asmens: pirm. A. Mačiokas, pirm. pagelb. B. Karklius, nut. rašt. J. Kuzas, mok. rašt. A. Mockevičienė, išd. J. Sadauskas, išdo glob. P. Glugodienė ir J. Pikturna ir svečių priėmėjas A. Buknis. Dvasios vadu nutarta kviesti kun. J. Angelaitį. Korespondentai J. Sadauskas ir M. Trainauskaitė.

Metinis susirinkimas įvyks pas J. ir R. Sadauskus. Kviečiami visi na-

riai dalyvauti. Po susirinkimo, šeimininkė p. Glugodienė pakvietė vyčius-tes prie skaniai pagamintos vakarienės. Vakarienės laiku pagerbta R. Sadauskienė ir V. Katkauskienė, jų gimtadienio proga. Sudainuota ilgiausių metų... Pasidalinta kalėdinėmis dovanėlėmis ir linkėta linksmų švenčių!

Ačiū p. Glugodams už šiltą priėmimą, vaišes ir nuoširdų draugiškumą. **Jaunuolis.**

**VYČIŲ 50 METŲ
JUBILĖJUS ARTĖJA.
TA PROGA PASIRYŽTA
DAUG NAUJŲ DARBŲ ATLIKTI.
TAM REIKIA VISŲ VYČIŲ
TALKOS. PRISIDĖK IR TU.**

K. OF L. CALENDAR

February 11 — Illinois - Indiana District K. of L. Choir, Morrilton Hotel, Chicago.

March 5 — New York - New Jersey District, Annual Communion Breakfast, 10:30 a.m.
Host: Council 29, Newark, N. J.

March 5 — Lawrence, Mass. (78), Annual St. Casimir's Day Communion and Breakfast.

March 12 — Illinois - Indiana District Ping-Pong and Pinochle Tournament.

May 27-28 — Midwest Bowling Tournament, Chicago, Illinois.
Host: Illinois-Indiana District.

August 24-27 — 48th K. of L. National Convention. Host: Senior Council 25, Cleveland, Ohio.

VYČIAI VEIKIA

COUNCIL ACTIVITIES

MID-CENTRAL DISTRICT

Detroit, Mich. — 102

Pelėda

Council 102 wound up the year 1960 in a whirl to end all whirls. We were happy to note that Dolores and Ed Anilonis were in from Elizabeth to brighten up Christmas at the Neveroucks (hope their next visit will be a longer one). Many of our members observed Kūčias at home in true Lithuanian fashion and then attended Midnight Mass at St. Anthony's. December 28th, we traveled abroad for our Christmas party. The Kilarney Club in Windsor served us Smorgasbord with a Lithuanian accent — silkės, sausages, etc. We were delighted that our former President Frank Peterson and his charming wife Isabel, of Syracuse, N. Y. joined us in our merrymaking. Fr. Stan. came along to instruct us in the fine art of shrimp consumption. Maryanne G. is learning to distinguish Jello from Joe! Enjoying the floor show and dancing were the coffee making Byvilles along with Ann Aleks and the often missed Baibaks.

Charlie Oskutis (Hindoo Wassa's friend) arrived in town on Thursday to start the ball rolling for New Year's Eve. C-102 attended C-79's party en masse and had a ball. The atmosphere was gay the music set our toes tapping and the food was excellent. After the big party the crowd dispersed and attended several smaller affairs. It was most inspiring to see our National President drinking milk on New Year's Ee. — This is called setting a good example!

Council 102 meetings now take place on the 3rd Sunday of the month following 11 A.M. Mass at St. Anthony's. Conspicuous by their absence lately are Isabelle Caldwell,

Mag Neverouck, Carl Gobis (was Europe too much for him?), the Al Mickus'es and the Bill Pluto's — hope to see you all at the next meeting — we miss you!

Bill Juodwalkis' mother is home from the hospital and well on the road to recovery.... Pat Ramas is sporting a mighty nice sparkler on the third finger left hand, put there by Johnny Mickus. Plans are being made for a spring wedding.... How about that new fur jacket Dolores Kulikauskas is wearing? — strictly chicville.... The new rectory at St. Anthony's is being completed in record time — we may yet have a basement warming before Lent.

Wonder if in 1961 —

Bronius B. will stop selling tickets?
Ann Uznis will get a red Thunderbird?

Emil B. will win another ham?

Rita Neverouck will be a camp counselor?

The Ray Medonis' will decide on which council to join?

The Bunikis' will find a new house?

The Galinases will dig their swimming pool?

Bob B. will get his fill of shrimp?

Detroit, Mich — 79 Dot & Dash

Election of officers for 1961 was held at our December 1 meeting. Father Kundrat is the Spiritual Adviser; and the membership re-elected it's almost entire leadership: President — Frank Zager; 2nd Vice President — Frank Petroski; Recording Secretary — Ruth Grasha; Financial Secretary — Lillian Stepan; and Len Salas — Sgt.-at-Arms. Ed Martin — 1st. V. President and Chester Nashlon, Treasurer, emerged as the new officers. May their future hard work and diligent devotion to their important duties reap many benefits for C-79. We also congratulate the Nominating Com-

mittee. Although, the idea originated with Pres. Frank Zager, much credit goes to Julia Belickas, Vicki Chepelonis, Andrew Milius, Ann Valatka and Bill Walls, for a well-planned election of officers. This meeting brought out some members we haven't seen in a while. Some new members joined — Mr. & Mrs. J. Salinas, Mr. & Mrs. Frank Marshall and Wm. Chepelonis. We heartily welcome them into C-79.

A Holy Hour held on December 11, was quite well attended (we still need better spiritual co-operation). Father Francis Granger of St. Alphonsus delivered an interesting "sermonette" on the Mystical Body of Christ. We especially, liked Father's interjection on "cherishing and sharing your Lithuanian heritage". His few words in Lithuanian pleased us — so we'll reply "Širdingai Ačiū", and plaudits to Joseph Chaps for his efforts.

Once a year, it has been the pet project of C-79 to divert from regular activities and "do something for someone" at Christmastime. On December 18, the Church of Divine Providence hall opened its doors for a Kiddies Christmas party. The parish's Catechism Class participated with our Junior K. of L'ers. Santa was none other than "Watch It" — Len Salas. Len did a terrific job along with his helper, Lil Stepan. The committee consisted of The Dargis', Martins', Chet Nashlon and Len Salas. All we can say is 'Wonderful.'

There was a continued round of holiday festivities. The Zagers entertained the Board following an Executive meeting on December 19. Father Kundrat also, attended. The John Wassels held Open House on Christmas Day. Then there was an Upstairs versus Downstairs party New Year's Day. While Estelle Pileckas hosted a group of K. of L'ers, the Zagers entertained a few C-102 guests along with some 79'ers.

Those who came were the Bunikis', the Chaps', Vicki Chepelonis, Ruth Grasha, Anna Mae Uznis and the Petroskis' — who commuted between the both. Anne Mae brought her guest, Charlie Oskutis from New Jersey. It was nice seeing you, Charlie. Bob Boris, who originally planned to spend the weekend in Chicago, came to the party, too.

A New Year's Eve party held by the Seventy-niners resulted in a great evening. The committee, consisting of Mr. & Mrs. F. Janus, the Petroskis, J. Chaps, the Patockis, the Vychus and Frank Zager, worked hard to make it a great success. Wonderful music was provided by Vychus' boys and their band. A delicious buffet was prepared by the Mesdames of our council. When the gay party ended, the details of K. P. did not bother us, as we had two "automatic" dishwashers in Clem Patocki and Jack Millard. Thanks gents, and our appreciation also, to the wonderful committee. We were delighted to see a nice number from Council 102 attending the festivity.

The New Year was begun with the installation of new officers, and Lil and Delphine Stepan practicing as hostesses.

This & That

The holiday season brought some glad tidings that Tony Dainus is home and on the road to recovery. May God grant you good health... Ruth Grasha's Black Pom winning All-American and other prizes galore!... First anniversary congratulations to Ralph Valatka with WJLB... Since we're in the congrats dept., A happy 18th anniversary to both the Chaps and the Zagers... Get well wishes to Pat Milius who was hospitalized recently... "Patronize your sponsor", so say the Seventy-niner bowlers. Does anyone have any suggestions how to patronize Charles & Sons?! The "K. of L. 79" bowlers finished on top in the first half of the bowling season. Congratulations to John & Mary Eizonas, Chester Nashlon and Delphine Stepan... The "Merrilers" who attended Estelle's get-together, besides the aforementioned Petroskis, were the Eizonas, the Stepan girls, Chet, Lenny and the Wassels. Hope you all had a nice time.

NEW YORK - NEW JERSEY DISTRICT

Philadelphia, Pa. — 3 "Twinkle"

Greetings, Everyone!

Now to catch up on some news. Our Council held a Halloween Party at Helen Shield's house and what a conglomeration of characters showed up. Irene & Lillian Sasnauskas showed up a Chinese girls with Al Ozalis as a French beatnik. Irene Varevice made a grand appearance as a witch doctor and Bob Paul came as Fidel Castro. Johnny Mickunas was in charge of this party and did a terrific job. That seance was the most, John.

November was election month and the returns were as follows: President Agnes Timmins; Vice-President Al Ozalis; Recording Secretary Irene Sasnauskas; Financial Secretary Walter Svekla; Treasurer Steve Salnaitis; and Sergeant-at-Arms — Joe Yanalaitis. Congratulations!

Our traveling dinner party was a real success. Never saw so much food. We all ended up at Lorraine Pukis' house where the game of the evening was "Cardinal Puff" in addition to some real good polka dancing. Bob Paul brought a friend, Joe Antkowiak of Baltimore, Md., to this affair and Joe must have really enjoyed himself because he keeps coming back to see his Philly friends.

Our Christmas party (postponed to New Year's Day due to a snow-storm) was great under the capable direction of Walter Svekla, Irene & Lillian Sasnauskas and Al Ozalis.

We had four guests for the New Year's weekend, namely Ed Rudis of South Boston and Sparky, Bill Grigas and Ed Daniels from Worcester. Hope you enjoyed yourselves fellas because we really enjoyed having you. They got a terrific kick out of the New Year's Parade and they really had a ball at both our New Year's Eve and New Year's Day parties.

This 'n That....

Al and Terry Dameika invited the whole gang up to their new apartment in Jersey before the Christmas holidays. We had a swell time... Agnes Timmins received a stereo

set complete with AM-FM radio for Christmas.... A new Falcon was delivered to Tommy Meron's doorstep by Santa Claus.... Joe Yanalaitis is becoming a ski enthusiast.... Our Lithuanian Affairs Committee is doing a real-bang up job this year under the able direction of Helen Shields.... We welcome into our fold a new member, Lorraine Pukis.... Our Council planned another trip to the Poconos the weekend of January 21.... Happy Birthday wishes to Albert Ozalis who celebrated this great day the end of January.... Helen Shields still keeps those suitcases packed and ready to go.... Remember, gang, no more coffee at Agnes' house!.... She's at it again. Irene Varevice has to undead the "Green Tank's" battery again. Tsk-tsk.... The gang made a stop at Ginny and Steve Salnaitis' apartment during the traveling dinner party. Very nice.... Bob Paul keeps those tracks burning between Philly and Washington....

Amsterdam, N. Y. — 100 Smile & Sparkle

Guest speaker at the December meeting was Father Ruokis of St. Joseph's Parish, Little Falls, N. Y. He gave an interest interesting talk on CHRISTMAS and its meaning. Kalbėjo lietuviškai.

Our Christmas party was nicely arranged by Mary Ann Nikstenas and Gene Gobis and assisted by Don Nikstenas. Father Baltch spoke on the character of Lithuanian folk dances, also acquainted us with two books of music by Ciurlionis which he received from Father Bylinas of Lithuania. Present: Father Ruokis, Father Baltch, President Matthew Kazlauskas, Vice President Donald Nikstenas, Treasurer Sadie Karbus, Secretary Eleanor Stakauskas, Pat Sargalis, Pat Olbie, Carolyn Kreisel, Ruth Lalas, Ann Beleckas and Gene Gobis. Refreshments were served by Ruth Lalas and Carolyn Kreisel.

Christmas dinner and installation of new officers were jointly held at the Elks Club. Newly-elected officers installed were: Spiritual Adviser Father Robert K. Baltch; President Donald Nikstenas; Vice President Matthew Kazlauskas; Treasurer Sadie Karbus; Secretary Eleanor Stakauskas; Financial Secretary Patricia Olbie and Sgt.-at-Arms Prof. Joseph Olsauskas and Gene

Gobis, Chairman of Lithuanian Affairs. Those called upon to say a few words besides the principal speaker, Father Baltch, were Father Peter Janaitis of Albany, N. Y., guest, the outgoing and incoming Presidents, and Professor Olsauskas who spoke on origin of some Lithuanian names. He informed us that many centuries ago, the Lithuanians had no surnames — only first given names. Sons who joined the Army were known as VYTIS. In order to distinguish these men who served in the Army — after their given name "VICIUS" was added. So, those who bear such family names as PETRAVICIUS, JUOZAPAVICIUS, PETKAVICIUS, KARALAVICIUS and ANTANAVICIUS — had a soldier in the family ages ago. Attorney Anthony C. Stokna was toastmaster. Following the dinner, assorted games, arranged by Mary Ann Nikstenas, were played and prize winners were Pauline Urban, Eleanor Stakauskas, Ann Beleckas, Don Nikstenas, Geraldine Meyers and Gene Gobis.

"News Bits"

Something "sparkling" is now being worn on the fourth finger of the left hand by Isabelle Dopkus. Congratulations to the lucky man—Milton McKinley. Their wedding will take place some time in 1961.... During the New Year's weekend, Eleanor Stakauskas entertained Phil McCabe, guest from Worcester, Massachusetts, and celebrated the New Year together with Don and Mary Ann Nikstenas and Geraldine Meyers and Vic Rimkus at the A.L.C. club.... Gene Gobis hit a 121 triPLICATE in January while subbing for the A.L.C. League.... Belated Birthday greetings to Sophie Olbie (December 5th) and Pat Olbie (January 10th).

Newark, N. J. — 29 The Wanderer

Have you made any Resolutions for this year? An appropriate one for us members would be — get new members to join our Knights of Lithuania organization — not only during the Membership Drive but throughout the year. Have you any pet project? Present them at our council meeting. The Lithuanian Affairs Committee work should not be left to the Ladies distinctly, but the Knights, should pitch in, also.

Your correspondent, upon his re-

turn from Miami, Florida (annual winter's vacation), he learned that Mr. and Mrs. Ed Thompson (Vera Lang) were blessed with a baby girl, November 12th; and Mr. and Mrs. Daniel Lang with a baby boy, December 19th.... Congratulations to Mr. and Mrs. Charles Balchiunas who celebrated their Silver Jubilee, November 26th and Mr. and Mrs. Stanley Pocius who commemorated their 30th wedding anniversary, November 27th.... The Lithuanian American Veterans Post presented a new American flag to the Holy Trinity Church, November 12th (Veterans Day) which was blessed by Msgr. Ignatius Kelmelis.... Our heartfelt sympathy is extended to Mrs. Simon Goodis on the death of her beloved mother, Mrs. Joseph Buzunas ant to Christine Korbet and Mrs. Eva Ellis on the death of their beloved mother, Mrs. Eva Genis.

Our council will play host to the annual Communion and Breakfast held March 5th, sponsored by our district. High Mass will be offered in the Holy Trinity Church, 10:30 a.m. followed by a breakfast in the St. George's Hall. District meeting is scheduled for 3:00 p.m.

NEW ENGLAND

DISTRICT

Lawrence, Mass. — 78 Joan

Lisauskas

Our council held its elections in January, with the following results: Father Albin Janiūnas, Spiritual Adviser; John Zemis, President; John Verbickas, Vice President; Joan Lisauskas, Secretary; and Mary Neveresky as Treasurer. It looks like a good year for Johns. (like in President Kennedy). After the installation of new officers, a Christmas party was held in real "Lithuanian Style." Traditional Lithuanian Christmas Hymns were led by Fr. Albin Janiunas. Our Christmas party was held after Christmas in keeping with the "Twelve Days of Christmas." Hostesses who prepared the scrumptious report were Mary Neveresky and Joan Lisauskas

On February, following our meeting, we plan to have a bowling meet, and on March 5, we shall commemorate St. Casimir's Day with a Communion and Breakfast.

South Boston, Mass. — 17 Ann Onimus

The New Year has begun today and with it comes every wish for God's blessings from C-17 to you. This January greeting will be read in February but that in no way detracts from its sincerity.

At the December meeting (Dec. 11) the council had its year-end stocktaking. C-17 had a chance to glow with a mite of pride. The committee reports were optimistic. Perhaps the treasurer's report was the source of greatest joy. A portion of the balance could be turned over to Msgr. Virmauskas as a tangible token of our gratitude for his efforts in our behalf. The monsignor was instrumental in enabling us to maintain the exclusive right to the room we use for our meetings. The room is not elegant but it is adequate, warm, and solely for our use.

For the December meeting this room was festooned with the gay colors of Christmas. Angie, Stan, and Ann Marie Yelmokas did the decorating.

At this meeting Norma Razvad and Ray Zibinskas were officially sworn in. John Olevitz (Cultural Chairman) was chosen to be responsible for the History Fund drive. John Daniels was named to head the Committee to Appropriate Flag Staffs.

The meeting was recessed to accommodate elections. The 1960 slate certainly deserves commendation for a job well-done. Several officers were overwhelmingly re-elected. The entire 1961 slate consists of:

Spiritual Adviser Fr. John Zuromskis; President Jerry Venis; Vice President Stan Yelmokas; Secretary Diane Plevock; Treasurer Fran. Daniels; Financial Secretary Florence Zaleskas; Trustees: Al Jaritis and Albina Rudziunas; and Sgt.-at-Arms — Janet Gideck. May they have luck, success, and cooperation in their year of leadership.

At this meeting, Fr. Zuromskis announced the St. Peter's Parish Choir Jubilee Concert scheduled for January 8. Father is chairman of the committee, sponsoring the musicale. Council interest was high because the membership is contributing time and talent to promote it. Alice Zaremba, Mary Kraunelis, Loretta Kontrim, Norma Razvad, and John Olevitz sing with the splendid

church choir. Other members serving in a non-musical capacity are: Attorney Anthony Young — vice chairman; Mrs. Blanche Kapochy — tickets; Dr. Juozas Leimonas — advertising; Bill Gorski and Father Contons — programs. The feature of this concert is the singing of Gounold's St. Cecelia's Concert Mass. We hope it is a successful venture for our parish.

The January social would be a Pizzarama under the direction of Anita and John Daniels. The "Pizzarama" is an after-meeting get-together for the purpose of having fun by playing cards or scrabble and by eating pizza, pizza.

The December social was the annual Christmas party. This year the group attending numbered fifteen. The three hostesses — Rita Venis, Fran Daniels, and Angie Yelmokas had worked so hard for success. Doubtless some of the members were still blizzard bound.

This month's Names in the News department spot lights:

Diane Plevock who was refreshments purveyor for the Christmas Tea the junior class at Fitchburg State College held. She delighted her classmates by introducing them to krustus. Quantity cookings no problem for Diane. She is a Home Economics major at the college, and is from a family that has a number of distinguished cooks and bakers...

Mary Plevock (Diane's sister) will be married in May....

Marie and Ed Ruka have bought a home of their own in Dorchester.

Alice Zaremba welcomed her twin brothers home for the holidays. Both are Marines. One came from Florida and the other flew home from Japan...

Loretta Lescinkas is another of C-17's excellent cooks. Her cakes are delicious and her kugelis is rumored to be even better...

Joseph Lubinas was elected to be vice-commander of the Darius Post. In this capacity, he was chairman of the Post's mammoth Christmas party...

Joanne Neviera whose parents Mr. and Mrs. Albin Neviera announced her Christmas engagement to Anthony Shalna. Joanne and Tony's July wedding promises to be the summer's social mecca for the Lithuanian communities of South Boston and Harrison, N. J. Both are popular, personable K. of L.ers...

Carol Sanderson will be a May bride...

William Gorski has formed a Sunday Morning Marching Society. He, Florence Zaleskas, Aldonna Jakubauskas, and Wanda Yelmokas plan to take some hikes following the 9 A.M. Mass. Any others who would welcome the exercise are absolutely welcome...

Wanda Yelmokas saw New York City, Oriental - style. John Choy, a Korean student, was her guide through the Japanese department store and through the eating of sukiyaki complete with tatami and chop sticks.

John Olevitz is organizing the ski weekend in the Berkshire Hills...

Joe Svagda is the captain of the Frogs bowling team. The other captains will get their recognition in the next issue. The teams all have names that indicate swiftness and prowess. Ed Rudis is captain of the Jets...

Father Albert Contons is heading the Chapel Fund Drive for the Sisters of Jesus Crucified. Father Contons is National Spiritual Director...

The next C-17 meeting is scheduled for January 15th at 4 p.m.

The future plans of the council include the ski week end; the observance of February 16th, the backing of the parish concert; the publication of the Lancer; the promotion of the May dance.

ILLINOIS-INDIANA DISTRICT

Chicago, Illinois — 112 "Onyté"

Closing the year with recent thoughts of the Harvest Moon Dance and the gala Christmas Party makes one realize the pleasures one experiences in associating with friends at our various social functions.

During the regular monthly meeting, President Al Dagis turned his most treasured office to Irene Rakaitis who during the coming year of 1961 will preside as president and with the help of the newly elected officers will help bring more fame and glory to the Knights of Lithuania. The officers are:

President: Irene Rakaitis; Vice-President: John Chaplin; Recording Secretary: Geraldine Mockus; Financial Secretary: Ruth Dagis; Corresponding Secretary: Barbara Gercius; Treasurer: Monica Kasper;

Board of Trustees: Al Zakarka, Al Dagis; and Sgt.-at-Arms: Edward Krivickas — Louis Rogers.

The newly - organized K. of L. Choir under the chairmanship of Estelle Rogers and under the direction of Faustas Strola will make its first appearance on Saturday February 11, 1961 at a dinner and dance to be called **Memories of Lithuania**, presented by the Knights of Lithuania, Illinois-Indiana District in the Constitution Room of the Morrison Hotel. Everyone is cordially invited to attend this gala event and to hear the amazing progress of the choir. A most delicious dinner will be served and dancing to your heart's content.

Chicago, Illinois — C-5 "Drąsybė"

The first meeting of the year brought with it a brand new member, namely: Victor Zimmer, brother of our re-elected Council President, Helen Zimmer. With her record of hard work and many accomplishments, we expect much from Victor. Welcome to the fold!

We also welcome back, suntanned Al and Buzzy Manst, who temporarily left our midst to jet to Florida for a Christmas Vacation. While they were away we had the pleasure of seeing former member, Anne Maria Januska, now residing in Florida, who flew in for a holiday visit with her parents.

We are proud to note that several of our council members were re-elected to District posts. They are Al Manst, Sr., as Chairman of the Board of Directors, and Loretta Macekonis as Corresponding Secretary. Our District President once again appointed Helen Zimmer as Lithuanian Affairs Chairman. Good luck for another year!

Each Monday evening you will find Helen Zimmer, Anna Marie Pupnik and Loretta Macekonis "going South" to exercise their vocal chords in the newly reorganized District Choir, which is earnestly preparing for its debut at the "Lithuanian Memories" affair at the Morrison Hotel on February 11, 1961.

The first tickets sold by C-5 for this function went to Mr. and Mrs. John Norvillas. We are glad to know that the hearts of former members still beat for the organization. We hope it is an indication of a trend to recapture members who vanish the first several years after the bells of matrimony ring out.

Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago 29, Ill.

11227

WHAT KIND OF A MEMBER ARE YOU?

JOSEPH BOLEY

Many of us, in answer to the above question will probably say, "I'm just an ordinary member. I hold no office. I accept a committee appointment now and then, if it doesn't involve too much work. I attend the council meetings, if I have nothing else to do. I understand Lithuanian, but I don't speak it as a rule, for I can express myself more easily in English. I haven't looked at the K. of L. constitution in years, but I am pretty well acquainted with the general purpose of the organization; at least I think I am, but don't quiz me on it, please. I pay my dues. And that's it. What more is there, that is, for an ordinary member?"

Well, as an ordinary member perhaps he has met certain minimum requirements. He has just made the passing grade, so to speak. Fortunately there are others who are not content with a mere passing grade, in school, in the organization or anywhere else. A real Catholic will not stop with the observance of a few minimum rules; his aim is to go beyond the few outward forms that mark him as a Christian. A real Lithuanian is not satisfied with a mere acknowledgment that he is a Lithuanian, but thinks the thoughts, feels the emotions and shares the trials and labors of the Lithuanian community. In the Knights of Lithuania too there are dedicated members who go for beyond the minimum requirements, and it is they who advance the cause of the organization with their endless sacrifice of time and effort.

But why be an ordinary member in our extraordinary organization? Why not give greater priority to K. of L. matters and all things Lithuanian? The meetings we miss will not further the K. of L. cause. The lack of knowledge of the true purpose of our organization, as stated clearly in the Constitution, will not help us to reach those ideals to which we pledged ourselves when we took the oath of membership. Our careless neglect of our Lithuanian language and traditions does not meet even the minimum requirements of an ordinary member. In school or as K. of L. members, when we aim for a mere passing grade, it is easy to fail.

The coming 50th anniversary of our organization

brings us another and immediate test of the true character of our membership. It has been recognized by several national conventions that the publication of a K. of L. history cannot be postponed any longer. The appointed committee has written on the first day of November to the financial secretary of every council, asking to bring the matter to the council's attention and urging every member without exception to make a contribution of \$5.00 or more, considering that \$5,000 will hardly be sufficient to publish a large, all-inclusive and profusely illustrated book covering the entire half century of our existence. The result? Thus far the committee is conscious of two types of members: the dedicated ones, who are eager to participate in this historical assignment, and those oh-so-ordinary members, who are difficult to stir from their habitual lethargy.

Nevertheless, progress is being made. The highest individual donation thus far is \$50. The highest council donation that is being planned to-date is \$100. One council is trying to wage a city-wide campaign, perhaps with the aid of posters in Lithuanian-owned stores and with Lithuanian radio advertising and thus to enlist the aid of the entire Lithuanian community. Another council president and the council's collecting agent remind the members regularly to bring a dollar to two at each meeting until the sum of at least \$5.00 per member has been reached. Such ingenious and enthusiastic efforts can only meet with success.

It is the History Fund Committee's hope that our members are not just ordinary members, but are active, keen, alert and responsive members, who look to the future of Lithuania and Lithuanians with hope and pride and wish to see the name LIETUVOS VYCIAI immortalized in an appropriate volume that will be a source of information to Lithuanians for many decades to come. The Committee will see to it that a list of contributors and workers for the Fund will be preserved in the K. of L. archives.

We are fast approaching our deadline. Let us all appreciate the true meaning of that fact and respond accordingly.

Al Manst, Sr. proved again that he is the best bowling party chairman, ever. Under his leadership we were host to 62 energetic bowlers on December 18, 1960 — who consumed every piece of delicious, golden fried chicken in sight. The setting was candlelight and holly and the spirit — Christmas! Poinsettias to Senior members, Mrs. Zemaitis and Mrs. Norbut, for preparing the tasty meal and to our "Northside girls," Terry Pupinik, Anna Marie Pupink, Helen Zimmer and Loretta Maceko-

nis who so graciously served and poured.

We lost the aid of Lucille Yucius that evening, who had to depart early to keep a baby-sitting appointment. She proudly announced that she became an aunt that day to another bouncing, Lithuanian boy. Congratulations to her and the beaming parents, Alex and Ginny Praner.

The District Ping-Pong and Pinochle Tournament is under sail with Al Manst, Sr. at the helm. March 12,

1961 is the date and we are going all out to retrieve the trophy.

After the January council meeting all members met at Luigi's to indulge in a feast of hot pizza and cool conversation. It seems we solved several world problems at this gathering and resolved to make 1961 a progressive year for the council.

Note to council members: all dues are payable in January. Send your dues to Loretta Macekonis, Financial Secretary, right after you finish reading this column.